

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci
od roku 1990 do současnosti.**
**Suburbanisational processes in the agglomeration
of Pilsen since 1990 to present.**

Tereza Vojáčková

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Alena Matušková, CSc.

Plzeň 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci od roku 1990 do současnosti“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 24. 04. 2017

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala doc. PaedDr. Aleně Matuškové, CSc. za odborné vedení a poskytování cenných rad při zpracování této bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Cíle práce	8
2 Metodika	9
3 Hodnocení literatury	11
4 Terminologie.....	13
4.1 Urbanizace	13
4.2 Suburbanizace	14
4.2.1 Důsledky suburbanizace	16
4.2.2 Typy suburbanizačních procesů.....	18
4.3 Desurbanizace	19
4.4 Reurbanizace.....	20
4.5 Urban sprawl.....	20
4.6 Suburbium.....	21
4.7 Aglomerace	22
5 Plzeňská aglomerace.....	23
5.1 Lokalizace výstavby sídelních jednotek na území Plzeňské aglomerace	24
6 Suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci	25
6.1 Kritéria vymezení suburbanizačního území v Plzeňské aglomeraci	25
6.2 Analýza indexu změny počtu obyvatel 2015/1991 v Plzeňské aglomeraci.....	26
6.3 Analýza indexu změny počtu trvale obydlených bytů 2015/1991 v Plzeňské aglomeraci.....	28
6.4 Vymezení suburbanizačního území v Plzeňské aglomeraci	29
7 Případové studie.....	31
7.1 Zruč - Senec	31

7.1.2 Vývoj počtu obyvatel	32
7.1.3 Vývoj počtu trvale obydlených bytů	34
7.2 Chotíkov	36
7.2.1 Vývoj počtu obyvatel	37
7.2.2 Vývoj počtu trvale obydlených bytů	38
7.3 Vejprnice	41
7.3.1 Vývoj počtu obyvatel	42
7.3.2 Vývoj počtu trvale obydlených bytů	43
8 Srovnání suburbanizačního území v roce 2005 a 2015	46
Závěr	48
Zdroje	50
Seznam tabulek a obrázků	56
Seznam příloh	57

Úvod

Tématem bakalářské práce jsou suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci. S procesem suburbanizace se na našem území setkáváme již několik desítek let. Hlavní počátek tohoto procesu lze sledovat již od meziválečného období, kdy vznikaly suburbální lokality podél železničních tratí. Největší rozsah tohoto fenoménu se udál až v 90. letech 20. století, kdy se v souvislosti se změnou politického režimu lidé začali stěhovat na okraje měst a do jejich zázemí. Tento trend byl způsoben rozsáhlými socioekonomickými změnami naší společnosti, především kvůli strukturální změně zaměstnanosti, kdy po roce 1989 došlo k poklesu počtu obyvatel zaměstnaných v sekundárním sektoru a naopak vzrostl počet obyvatel zaměstnaných v terciéru. S tím související růst průměrných příjmů obyvatel způsobil, že lidé mohli (i díky nově dostupným hypotečním úvěrům) investovat a vybudovat si svoje vlastní bydlení.

Důvody vedoucí k opouštění měst jeho obyvateli, jsou různé. Za ty nejdůležitější z nich lze považovat amenitní migraci, což je migrace za lepším životním prostředím. Příznivé životní prostředí ve městě není jednoduché nalézt. Ve městě je hluk, ulice jsou přeplněné auty, není kde zaparkovat. Dalším negativním faktorem je růst cen nemovitostí a nájmu ve městech. V důsledku působení mnoha faktorů, přičemž řada z nich spadá do problematiky změn v sídelním systému, velké množství lidí ve městech také nabývá pocitu, že přichází o své soukromí.

Suburbanizace se v prostoru může projevit v několika formách. Může nabývat formy nové bytové výstavby nebo rekonstrukce staré bytové výstavby. Může se také jednat o přeměnu míst dříve sloužících k rekreačnímu bydlení na oblasti trvalé bytové výstavby. Charakteristickými znaky pro rezidenční bydlení v suburbánních oblastech měst bývá zpravidla rozptýlená sídelní struktura, a to zvláště v případě rodinných domů. Dalším charakteristickým znakem je každodenní dojíždka do spádového města, zejména z důvodu dojíždky do zaměstnání či do škol.

1 Cíle práce

Bakalářská práce si klade za cíl zhodnotit hlavní projevy rezidenční suburbanizace v Plzeňské aglomeraci. Suburbanizační proces je dle zadání této práce sledován od roku 1990 do současnosti. Práce vychází z nárůstu počtu obyvatel a nárůstu počtu trvale obydlených bytů.

Dalším cílem práce je vymezit suburbanizační území v rámci Plzeňské aglomerace. Z vymezeného suburbanizačního území budou vybrány tři obce jakožto případové studie. Vybrané obce se, z hlediska nárůstu počtu obyvatel a nárůstu trvale obydlených bytů, odlišují tím, že zde suburbanizační proces probíhá ve větší míře než u ostatních obcí.

2 Metodika

K teoretické části budou informace čerpány z odborných publikací. Získané informace budou jak v podobě tištěné, tak v podobě elektronické. Jedná se o knižní publikace, odborné články, bakalářské i diplomové práce.

V bakalářské práci jsou využívány především sekundární data. V praktické části je především čerpáno z internetových zdrojů ČSÚ, zejména z Veřejné databáze a Sčítání lidu, domů a bytů 1991, 2001 a 2011.

Při zhodnocení suburbanizačních procesů bude vycházeno ze dvou faktorů. Z indexní analýzy pro změnu počtu obyvatel a počtu trvale obydlených bytů, a to mezi jednotlivými roky Sčítání lidu, domů a bytů 1991, 2001, 2011. Pro rok 2015 jsou data čerpána z Veřejné databáze Českého statistického úřadu. Výsledky indexní analýzy vyjadřují, zda došlo k nárůstu či úbytku obyvatelstva a bytů v procentech.

Pro vymezené suburbanizační území platí, že obce, které splňují hodnotu indexu změny počtu obyvatel alespoň 100 %, dostanou 1 bod. To samé platí pro index změny v počtu trvale obydlených bytů. Pokud obec získá 2 body, spadá díky této bodovací metodě do suburbanizačního území Plzeňské aglomerace. Z vymezeného území jsou vybrány tři případové obce, u kterých se suburbanizační proces projevuje výrazněji než u ostatních obcí. Jedná se o obce Zruč-Senec, Chotíkov a Vejprnice.

Dále jsou v práci využívány ortofotomapy z roku 1998 a 2015 z Českého úřadu zeměměřického a katastrálního a Geoportálu Plzeňského kraje. Ortofotomapy slouží ke komparaci vývoje sídelních jednotek a k znázornění nově vznikajících zástaveb v obcích Zruč-Senec, Chotíkov a Vejprnice. Do metod terénního výzkumu zahrnujeme fotodokumentaci obytných zón nacházejících se ve vybraných obcích, které budou v komparačních ortofotomapách barevně i číselně označeny, a to z důvodu zvýraznění a dokumentace urbanizačních proměn v prostoru obcí ve sledovaném období.

V neposlední řadě se práce zabývá srovnáním suburbanizačního území z roku 2005 a 2015. Pro srovnání je suburbanizační území převzato z bakalářské práce Jany Sobotové, která jej vymezila v roce 2005 na základě nárůstu počtu obyvatel, počtu trvale obydlených bytů a směru každodenní vyjížděky do zaměstnání z jednotlivých obcí Plzeňské aglomerace.

Při práci s daty a informacemi jsou použity metody utřídění dat. Tato data jsou vložena do tabulek a grafů vytvořených v programu MS Excel. Pro tvorbu map a kartogramů je dále využit software ArcGIS. Do metod vyhodnocení dat je zahrnuta metoda vysvětlujícího popisu, metoda interpretace kartografických a grafických děl, metoda komparace, indexní analýza, analýza časových řad a závěrečná syntéza.

3 Hodnocení literatury

K tvorbě teoretické části jsou využity publikace, které se zabývají základními pojmy a definicemi souvisejícími s problematikou urbanizace a suburbanizace. Z odborné literatury zmíním především Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě od autora Ctibora Votrubce (1980), který zde vysvětluje základní pojmy týkající se vývoje lidských sídel, formování lidských sídel a následné problémy s tímto tématem spojené. V publikaci jsou kvalitně popsány základní definice, jenž jsou nápomocné ke studiu této problematiky. Některé příklady, které autor uvádí, již nemusí být dnes aktuální, ale i přes tento nedostatek je tato literatura pro práci přínosná.

Jedna ze stěžejních publikací, ze kterých je čerpáno, je Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky od editora Luďka Sýkory (2002). Jedná se o sborník, který prezentuje výsledky práce katedry Sociální geografie a regionálního rozvoje na Přírodovědecké fakultě UK. Sborník je složen z jedenácti příspěvků od různých autorů, kteří se zabývají problematikou suburbanizace. Například Martin Ouředníček ve svém příspěvku; „Suburbanizace v kontextu urbanizačního procesu“, popisuje fáze vývoje suburbanizace, naopak Pavel Ptáček porovnává proces suburbanizace v USA a v SRN. Při studiu problematiky komerční a rezidenční suburbanizace je čerpáno ze článku Luďka Sýkory, který se zabývá tímto tématem.

Ekonomická a sociální geografie od Václava Touška a kol. (2008) je kniha, která se zabývá základními pojmy a teoriemi z oblasti socioekonomické geografie. Především kapitola „Geografie sídel“ je pro tuto práci stěžejní. Autoři se zde zabývají základním rozdílem mezi jádrem a periférií, vývojem českého sídelního systému a v neposlední řadě terminologií týkající se urbanizace a suburbanizace. Z této publikace je převzat model stádia městského vývoje, který znázorňuje střídání 4 fází: urbanizace, suburbanizace, reurbanizace a desurbanizace. Autor modelu stádia městského vývoje Van den Berg jej popisuje na příkladu sinusoidy. Tím poukazuje na to, že se tyto fáze za sebou stále opakují. S tímto ale nesouhlasí autoři Sýkora a Posová (2011), kteří tvrdí, že se v realitě tyto formy mohou střídát mezi sebou i „na přeskáčku“.

Publikace Suburbanizace – hrozba fungování měst od autorky Šilhánkové (2007) je zdroj, který mi byl nápomocný k upřesnění definic do teoretické části. Jedná se o definice

jako je přímá a nepřímá urbanizace, suburbanizace a schémata týkající se tohoto procesu. Autorka si klade za cíl prověřit, zda je suburbanizace negativní proces či nikoliv.

Mezi další autory, kteří ve svých publikacích píšou o problematice suburbanizace, patří Jiří Ježek a jeho dílo Aplikovaná geografie města (2004). V textu nalezneme základní definice týkající se rozvoje měst, sektoru bydlení, městského managementu či územního plánování. Informace z této knihy jsou pro mne stěžejní pro pochopení termínu týkající se urbanizace a vývoje města.

Dále jsou využívány informace ze článků, které jsou čerpány z vědeckého časopisu Geografie, nebo články publikované PŘF UK. Příkladem takového článku je Suburbánní bydlení v Pražském městském regionu: etapy vývoje a prostorové rozmístění od autorů Martina Ouředníčka a Dariny Posové (2006). Obsah článku se zabývá suburbánní zónou Prahy a také popisem vývoje suburbanizace. Sborník Specifika suburbanizace v postsocialistickém kontextu: nová bytová výstavba v metropolitní oblasti Prahy 1997 - 2005 od L. Sýkory a D. Posové (2007) se opět zabývá metropolitní oblastí Prahy, ale jsou zde rozebrány témata týkající se suburbanizace. Řeší se zde například srovnání intenzity bytové výstavby v rámci jádra a příměstské zóny nebo hustota bytové výstavby. Formy urbanizace: kritické zhodnocení modelu stádií vývoje měst a návrh alternativní metody klasifikace forem urbanizace je poslední publikace od autorů Luďka Sýkory a Dariny Posové (2011), ze kterých bylo čerpáno. Autoři si kladou za cíl poukázat na slabiny modelu stádií vývoje měst. Řešena jsou zde témata typu urbanizace, suburbanizace, desurbanizace a reurbanizace. Z této publikace pro mne byly klíčové informace týkající se klasifikace vývojových typů městských regionů. Problematika „urban sprawl“ je přiblížena v článku se stejným názvem od autorky Jiřiny Jackson (2002), který nalezneme v časopise Urbanismus a územní rozvoj.

Z internetových zdrojů je stěžejní webová stránka suburbanizace.cz, kde se nacházejí články přímo od českých geografů/urbanistů, diplomové i bakalářské práce, které mne nadále inspirovaly.

4 Terminologie

4.1 Urbanizace

U pojmu urbanizace se dodnes nesetkáme s jednotnou definicí. Urbanizace je „proces přesunu venkovského obyvatelstva do měst, rostoucí koncentrace obyvatel a hospodářské činnosti ve městech, která se rozrůstají a v další fázi pronikají do okolních a dosud venkovských oblastí“ (Jandourek 2001, str. 266). Jedná se o proces, kdy dochází k nárůstu podílu městského obyvatelstva. V díle V. Touška a kol. (2008, str. 106) je urbanizace definována jako „změna sociálně-prostorových forem společnosti v důsledku společenské modernizace“. Autor Toušek o tomto termínu tvrdí, že můžeme urbanizaci rozdělit na ekonomickou, demografickou, prostorou a sociální. Z ekonomické stránky se jedná o nárůst obyvatel pracujících v sekundárním sektoru, z demografického jde o zvyšování podílu obyvatelstva žijícího ve městě, z prostorového hlediska o sídelní změnu vzhledu měst a ze sociálního jde například o osvojení městského způsobu života.

Šilhánková (2007, str. 17) termín urbanizace definuje jako „mnohostranný sociálně-ekonomický proces vyznačující se stěhováním obyvatel do měst, růstem měst, změnami funkčního využití území sídel, koncentrací a diferenciací městských funkcí.“

Dle autorů Maryáše a Vystoupila (2004) je urbanizace spojována s procesem formování a rozvoje městského způsobu života a s průnikem městských prvků do prostoru celého osídlení. Poukazují, že hlavním znakem tohoto procesu je koncentrace obyvatelstva do měst. Dále rozlišují urbanizaci na tři fáze: fáze předindustriální epochy, industriální epochy a postindustriální epochy.

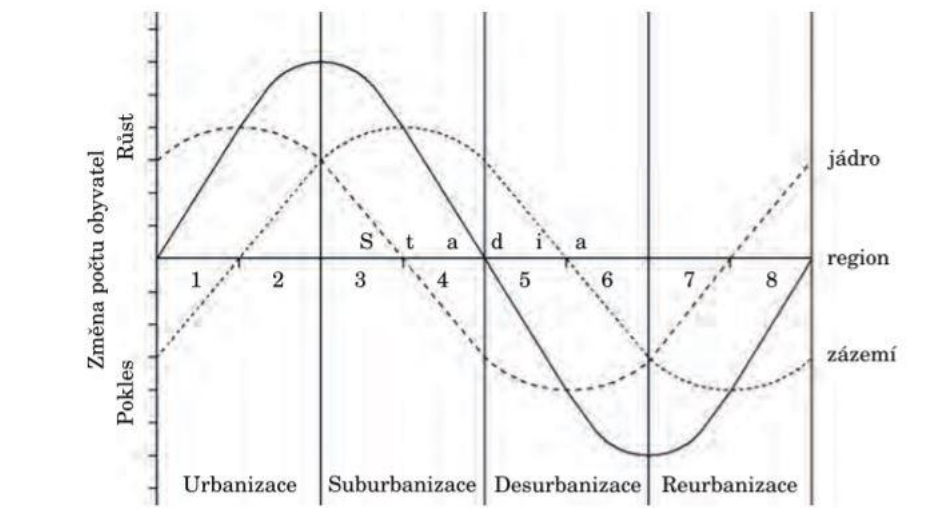
Jiří Ježek (2004, str. 60) urbanizaci popisuje jako „přechod od agrární k industriální společnosti“. Při průmyslové revoluci vznikaly ve městech podniky, které už nebyly závislé jen na využití vodní energie, ale na parním stroji a díky vysoké poptávce po pracovní síle ve městech dochází k intenzivnímu stěhování venkovského obyvatelstva.

4.2 Suburbanizace

Suburbanizace je proces, kdy dochází ke změně prostorového uspořádání obyvatel v zázemí velkých měst. Tento termín, jehož základ suburb znamená v angličtině předměstí, je složen ze dvou latinských slov – urbs, což znamená předměstí a předpona sub, která vystihuje slovo za (Ouředníček a kol. 2008). Jedná se o nerovnoměrný růst města prostorovým rozpínáním do neurbanizované krajiny (Sýkora, Posová 2007). Dle J. Friedrichse se nejedná pouze o prostorové šíření města do jeho okolí, důležitou složkou je dekoncentrace obyvatelstva a společenských aktivit, které komplexně vedou k decentralizaci města (Velký sociologický slovník 1996).

V modelu stádií městského vývoje van den Berg popisuje čtyři cyklické etapy vývoje, ve kterých je suburbanizace chápána jako fáze, kdy dochází ke snížení dynamiky růstu populace v jádře měst do jejich zázemí (Toušek a kol. 2008).

Obr. č. 1: Model stádií vývoje měst

zdroj: Ekonomická a sociální geografie (Toušek a kol., 2008)

Tento proces má za důsledek rozšiřování dopravních komunikací, a tím i růst automobilizace. Městský region roste na okraji díky nákladům poskytnutých z jádra města (Ježek 2004).

Autoři Ouředníček a Posová v díle: Suburbánní bydlení v Pražském městském regionu: etapy vývoje a prostorové rozmístění popisují vývoj obcí v blízkém zázemí města.

Ve 20. letech 20. století města rostla na základě příchodu obyvatelstva z venkova a menších měst. Jednalo se o rezidenční zóny a průmyslové zóny, díky kterým se město nadále rozrůstalo, až vznikala nová předměstí. V období mezi válkami vznikaly na okraji měst rodinné domy a vilky, patřící především vyšší společnosti. V průběhu druhé světové války se zastavila bytová výstavba. Až s nástupem 50. let se budovaly bytové jednotky, které známe již dnes. Jednalo se nejprve o cihlová sídliště, později o panelová sídliště, která zažila svůj boom v 70. letech 20. století. Ve druhé polovině 20. století byl velký boom pořizovat si tzv. druhé bydlení – víkendové chaty, chalupy v zázemí jejich bydliště za účelem bydlení ve zdravějším prostředí. V 90. letech docházelo ke znovuoživení suburbanizace. Vznikaly nové firmy a suburbanizace se začala projevovat tak, jak ji už známe dnes (Ouředníček, Posová 2006).

Jak je patrné z výše uvedených příkladů definic suburbanizace, tak ač na ní není jednotný pohled, všechny uvedené názory odborníků se shodují v tom, že společný znak pro suburbanizaci je prostorový pohyb obyvatelstva a také přesun pracovních příležitostí a služeb z jader měst na jejich okraje.

Příčinou suburbanizace je především životní styl, který je v současnosti velmi populárním tématem.

4.2.1 Důsledky suburbanizace

Při prostorovém rozrůstání měst do okolí dochází k ekologickým, ekonomickým a sociálním důsledkům. Důsledky suburbanizace mohou být negativní a pozitivní. Většina rezidentů si své nové nemovitosti staví na tzv. zelené louce. Tato volba ale není pro všechny, proto někteří lidé raději volí koupí již zhotovené nemovitosti. Tím se vyhnou starostem, které při vlastní stavbě mohou nastat

Ekonomické

Z ekonomického hlediska je samotná stavba velmi finančně náročná investice. Někteří lidé si díky výstavbě domu či koupí bytu berou hypoteční úvěr, který v dnešní době není problém získat. Podle výše hypotečního úvěru se odvíjí i doba splácení. Osoby, které se rozhodují pro úvěr, by měly být poučeny, jaké důsledky mohou nastat. Může se stát, že někteří splácejí dluh 5 let, ale jsou i tací, kteří splácejí 20 let. Díky tomuto faktu je dostatečný počáteční kapitál opravdu důležitý nejen pro samotnou výstavbu, ale pro celkový provoz domu.

Při bydlení v zázemí města je v dnešní době vcelku nutné vlastnit osobní automobil. S vlastněním automobilu souvisí i to, že lidé žijící mimo jádro města tráví více času na cestách oproti osobám žijícím uvnitř města (Sýkora 2002).

Z pohledu dotčených obcí může být suburbanizace negativním jevem. Ve většině případů musí zajišťovat patřičné rozšiřování infrastruktur (dopravní či technická infrastruktura), jejichž hustota se zvyšuje s přílivem nových obyvatel. V nově vzniklých částech obcí, v tzv. satelitních zónách, není obec povinna vystavit infrastrukturu. Dle vyjádření Mgr. Bc. Václava Zemana není obec povinna ze zákona budovat komunikace, pokud nemá na výstavbě zájem – zejména ekonomický, jelikož obec musí nakládat s prostředky s péčí řádného hospodáře. Samotná výstavba je závislá na majiteli těchto silnic (developeři). Dalšími investicemi ze strany obce mohou být školní zařízení, jejichž kapacita musí být úměrná počtu dětí žijících v obci. Každá obec získává finanční prostředky od státu v závislosti na počtu jejich obyvatel a velikosti jejich příjmů, a jelikož řada rezidentů má trvalé bydliště mimo obec, v níž sídlí, mají dotčené obce problém se získáním patřičných finančních prostředků, které by finančně pokryly jejich povinnosti vůči rezidentům.

Sociální

Autorka Jana Sobotová ve své práci uvádí, že jeden ze sociálních důsledků suburbanizace je to, že hlavní aktéři jsou především domácnosti s vyšším sociálním postavením. Z hlediska vzdělání se jedná spíše o středoškolsky nebo vysokoškolsky vzdělané obyvatele, kteří se stěhují z vnitřní části města do zázemí. Zejména dochází ke stěhování mladých rodin, které díky své věkové struktuře snižují původní věkovou strukturu obyvatel obce (Sobotová 2005). Negativem může být i problematika daní, které jsou již zmíněny v ekonomickém důsledku suburbanizace.

Dalším důsledkem, který může ze sociálního hlediska nastat, je převýšení počtu původního obyvatelstva obce na úkor nově příchozích obyvatel. Tento projev se může zobrazit při zapojení obyvatelstva do voleb, kdy nové obyvatelstvo svými zájmy může přehlasovat původní obyvatelstvo (Cílek, Baše 2005).

Sociálním problémem, který suburbanizace s sebou přináší, jsou tzv. „zelené vdovy“. Pod tímto pojmem označujeme manželky vysoce postavených mužů (podnikatelů, manažerů), které žijí ve svých rodinných domech v zázemí měst. Manželé těchto žen dojíždí pracovně každý den do města a vrací se až v pozdních hodinách. Žena zůstává na úkor pracovního vytížení svého manžela doma (Slovníček pojmů, suburbanizace.cz 2017). Tyto ženy se mohou dostat do psychických problémů, které poté mohou řešit alkoholem či jinými omamnými látkami.

Ekologické

V důsledku suburbanizace dochází k prostorovému rozrůstání měst do okolní krajiny. Nerozrůstají se jen rodinné domy, ale i sklady, logistická střediska nebo průmyslové podniky. K těmto stavbám zahrnujeme i síť silnic a dálnic, které navzájem protínají jednotlivé obytné a obchodně-komerční zóny. Tyto stavby, i přes momentální užitek, svým růstem a mocností přispívají ke krajinné degradaci (Pokludová 2006).

Trend rodinného bydlení s sebou přináší tlak na zábor půdy, která dříve byla využívaná z hlediska zemědělského či lesnického. Lidé bydlící mimo město využívají denně automobily sloužící k dopravě do práce, do školy či do nákupních center. Díky této

mobilitě často vznikají dopravní zácpy, zvyšuje se produkce emisí a hluchnost. „Ke snížení těchto nežádoucích faktorů by měla přispět kvalitní veřejná doprava“ (Šilhánková 2007, str. 100), která je závislá na velikosti sídla a hustotě obyvatelstva, jelikož v místech, kde je hustota obyvatel nízká nemůže dojít k zefektivnění.

4.2.2 Typy suburbanizačních procesů

V dnešní době se setkáváme se dvěma typy suburbanizačních procesů – rezidenční a komerční suburbanizace. Zatímco se rezidenční suburbanizace týká výstavbou rodinných domů a bytů pro obyvatelstvo, komerční suburbanizace se naopak zaměřuje na výstavbu komerčních ploch, jako jsou průmyslové zóny, logistické zóny či sklady na okraji měst. Suburbanizační procesy se začaly projevovat již ve 20. letech 20. století, a to především v USA a ve Velké Británii. Nadále došlo k jejich rozmachu do zemí SRN a do dalších zemí, do kterých lze zařadit i ČR. V průběhu více jak sta let dochází k růstu počtu obyvatel v městských předměstí, naopak počet obyvatel uvnitř měst klesá. V těchto předměstích více převažuje funkce obytná (rezidenční suburbanizace) než průmyslová (komerční suburbanizace) (Velký sociologický slovník 1996). V neposlední řadě sehrává suburbanizační proces roli v přeměně objektů určených k rekreačnímu bydlení na objekty trvalého bydlení. Jedná se zejména o přeměnu sídel v oblasti zahrádkářských kolonií. Dochází k tomu především v oblastech, které jsou svojí prostorovou polohou blízko k městu.

Rezidenční suburbanizace

Rezidenční suburbanizace je jeden z procesů suburbanizačního procesu, který je charakteristický tím, že dochází ke stěhování městského obyvatelstva do nového bydlení do zázemí města (Slovníček pojmů, suburbanizace.cz 2017).

Rezidenční suburbanizace není jednotná, má řadu podob. Nově vzniklé objekty v zázemí se od sebe značně liší velikostí, umístěním, architekturou a cenou (Ouřeniček 2014). Důsledkem rezidenční suburbanizace je buď vznik satelitních městeček, které nenavazují na jádro obce a ve většině případů stojí sama o sobě, nebo přeměna staré zástavby, která může být situována jak do jádra obce, tak i na její okraj.

Pavel Hnilička (2005) popisuje, že bydlení v rodinném či řadovém domě je z materiálního i energetického hlediska bezesporu tím nejnáročnějším způsobem bydlení, které si obyvatelstvo může zvolit (Hnilička 2005). V neposlední době se rozrůstá trend tzv. řadových domů, po kterých stále roste poptávka. V poslední době je stále větší poptávka po plošně malých bytech, jejichž ceny jsou nižší. Developeři dnes využívají menší plochy ke stavbě řadových domů či dvojdomků, které mohou mít i několik bytů. „Menší byty a domy jsou levnější a je tedy vyšší pravděpodobnost, že budou prodejné“ (Horáková I., Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky 2002). Dalším negativem tohoto procesu může být znehodnocení tradiční selské/vesnické architektury. Jako opatření některé obce vytvářejí regulace, které přímo definují například sklon střech, počet pater nebo velikost podlaží vyjádřené v m².

4.3 Desurbanizace

„Desurbanizace nastává, když pokles počtu obyvatel jádra přesáhne přírůstky v příměstské zóně, a tím dojde k poklesu počtu obyvatel celého městského regionu“ (Sýkora, Posová 2011 str. 3). Termín desurbanizace vyjadřuje postupné snižování stálého obyvatelstva ve městech. Při tomto procesu dochází k rekonstrukci nebo přeměně původních bytových jednotek na prostory využívané pro čistě komerční účely (Šilhánková, 2007). Svoboda (2013) tvrdí, že při přesunu obyvatelstva a ekonomických aktivit do zázemí města je těžké odlišit, zda se jedná o suburbanizaci či desurbanizaci. Desurbanizaci považuje za prostorové rozšíření suburbanizace. K desurbanizaci docházelo hlavně v 60. a 70. letech minulého století v USA a v zemích západní Evropy. Negativním důsledkem této formy vývoje měst je vznik ghett, no-go zón a opuštěných lokalit. Tímto dochází jak k odlivu finančních prostředků, jenž posílá obcím stát, tak i k dalšímu zhoršení sociálního klimatu ve městě. To je spojené s dalším nárůstem finančních výdajů, které město musí vynakládat na udržování veřejného pořádku, údržbu městského prostranství či sanace zdevastovaných nemovitostí. Finanční prostředky, které jsou využívány pro tyto účely, by mohly být pro město prospěšnější v jiných oblastech.

4.4 Reurbanizace

Jedná se o další formu urbanizačního procesu, kdy dochází k opětovanému osídlování centrálních zón měst (Mastná 2011). V tomto případě se obyvatelstvo znovu vrací do města za vidinou bydlení. V dnešní době dochází k využití starých historických či industriálních prostorů, které mohou být rekonstruovány až na luxusní bydlení v centru města. V posledních deseti letech je v České republice velký trend bydlení v tzv. „lofts“. Tento trend bydlení má původ v USA, kde se začal rozvíjet v roce 2001. Jedná se o velkoplošné komerční nebo historické prostory, které využívá jak vyšší vrstva obyvatelstva (změna historických objektů na velkoplošné byty), tak i střední vrstva pro komunitní styl bydlení (historické objekty s menšími byty) (Šilhánková 2007). Tyto nově zrekonstruované prostory nemusí sloužit jen pro funkci obytnou. Často dochází ke změně míst na kulturní centra, sportovní areály, muzea či galerie.

4.5 Urban sprawl

Urban sprawl, neboli sídelní kaše, je další formou a projevem suburbanizace. Je typická pro americká města (Ouředníček 2002). Jedná se o rozšiřování zástavby do volné krajiny vůči růstu rezidenčních a komerčních areálů (Ouředníček 2008). Urban sprawl se projevuje především výstavbou obchodních, logistických a jiných průmyslových podniků tzv. na zelené louce. Dále výstavbou nové infrastruktury, kdy se zvyšují požadavky na dopravní obslužnost a tím i závislost na osobní automobilové dopravě. Při tomto projevu dochází k rozptýlení hustoty osídlení, k podvyžití již existující infrastruktury a odlivem aktivit za zastavěných území dochází ke vzniku tzv. „brownfields“. Díky tomuto fenoménu se zpravidla setkáváme s ekonomickými, ekologickými i sociálními nežádoucími důsledky (Jackson 2002). Multimediální ročenka životního prostředí definuje urban sprawl jako neregulovaný nebo velice málo regulovaný růst měst. Popisuje, že se jedná až o extrémní formu suburbanizace v důsledku absence nástrojů k účinné regulaci. Tato forma vyžaduje velmi vysoké nároky buď na zábor půdy nebo na budování infrastruktury dopravní či technické.

Při komerční suburbanizaci, kdy dochází k výstavbě lokalizovaných objektů nebo komplexů, se zvyšuje spotřeba energie a vody. „Pravidelné nerekreční využívání

alternativních způsobů přepravy (chůze, cyklistika) je zde nereálné.“ (Multimediální ročenka ŽP 2008 str. 1). Toto živelné rozrůstání měst je poměrně velkým problémem, obzvlášť v zemích západní polokoule. Tento proces přerostl až do podob uniformní výstavby, které je dnes považováno za nežádoucí. Nejvíce jsou tyto důsledky vidět na příkladu Spojených států, kdy stále vzniká a rozrůstá se mozaika zástavby od center měst (Dohnal 2014).

V České republice se pod pojmem urban sprawl setkáváme s termínem sídelní kaše. Autor Hnilička (2012) jako příklad uvádí okolí Jesenice, která je charakteristická nízkou hustotou osídlení, která snižuje kvalitu bydlení. U nás se jedná spíše o neuspořádanou, řídko zastavěnou oblast rodinných domů. Naopak v USA se jedná o kolonie domů, které se až nádorovitě rozrůstají podél hlavních tahů a vytvářejí až úplné ornamenty zástavby. Problémem u těchto sídelních kaší je to, že ovlivňují svým tvarem a velikostí prostor bez vztahu na okolí.

V rámci Plzeňské aglomerace se setkáváme s obcemi, které díky růstu počtu domů se setkávají s tímto termínem. Jedná se například o obce Vejprnice, Chotíkov, Letkov nebo Všeruby.

4.6 Suburbium

Suburbium (z latiny „pod“ nebo „vedle města“ - předměstí) je definováno jako samostatné sídlo nacházející se mimo jádro města. Za suburbium považujeme sídla, která leží uvnitř nebo vně administrativních hranic města. Jsou charakterizována relativně autonomní funkcí a prostorovou identitou (Slovníček pojmů, suburbanizace.cz 2017).

4.7 Aglomerace

Aglomerace jsou „sídla seskupená kolem jednoho atraktivního centra, která tvoří ekonomický, sociální a kulturní celek“ (Jandourek 2001, str. 15). V sídelní geografii aglomerace představuje seskupení sídel kolem jednoho hlavního sídla (jádra). Toto hlavní sídlo ovlivňuje vývoj dalších sídel v sousedství. Sídla, která jsou s tímto centrálním sídlem spojená, využívají výhody týkající se komunikací, které se nacházejí kolem velkých měst a ty nadále ovlivňují rozvoj menších měst (Votrubec 1980). Sociologický slovník definuje aglomeraci jako „centra, která tvoří ekonomický, sociální a kulturní celek“ a někdy se pro tyto centra používá pojem satelity (Jandourek 2001).

V publikaci *Urban Agglomeration and Economic Growth* autor Richardson (1995) je aglomerace chápána z hlediska geografické koncentrace hospodářských činností nebo obyvatelstva, které jsou ve vzájemné interakci.

Autor Jiří Ježek vymezuje aglomeraci dle daných kritérií:

- 1) urbanistická kritéria jako např. uzavřenost (kompaktnost) a hustota zástavby (hustota bytů a jejich rozestup)
- 2) kritéria vztahující se k obyvatelům, jako je počet obyvatel, hustota osídlení, vývoj obyvatelstva;
- 3) maximální (tolerovaná) část obyvatelstva zaměstnaného v ne-městských oborech, např. ekonomicky aktivního zemědělského obyvatelstva;
- 4) míra vzájemného propojení např. dojížděka do zaměstnání či za službami, prostorová působnost atp.

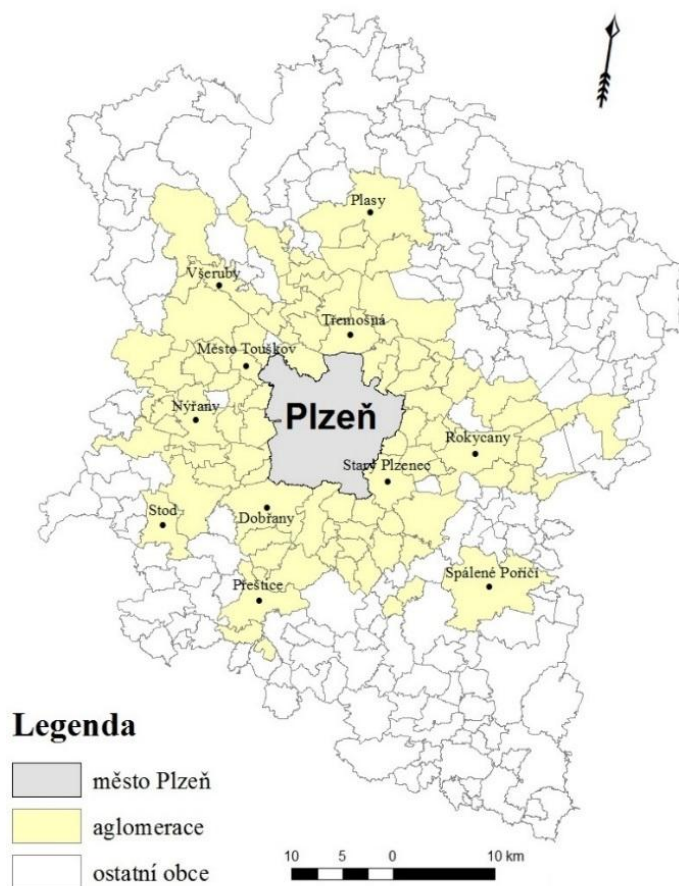
5 Plzeňská aglomerace

Práce se nezabývá vymezením aglomerace, ale je převzata od autora Kovandy (2006), který jí vymezil podle svých zvolených kritérií a to:

- dojíždka za zaměstnáním do Plzně – min. 33 %
- autobusová dostupnost Plzně – max. 45 minut
- automobilová dostupnost Plzně – max. 30 km
- vzdálenost obcí od jádrového města – max. 30 km
- frekvence autobusové dopravy – min. 20 spojů za 24h
- hustota zalidnění – území s hustotou zalidnění 356 obyv./km²
- počet obyvatel zaměstnaných v primární sféře – max. 5 %

Podle těchto kritérií bodovým způsobem byly vybrány obce, které splňovaly alespoň čtyři z těchto sedmi kritérií (Kovanda 2006).

Obr. č. 2: Území Plzeňské aglomerace v roce 2006

zdroj: Kovanda, 2006, vlastní zpracování

Do území Plzeňské aglomerace, jenž Kovanda vymezil, spadá celkem 89 obcí z okresů Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Rokycany. Celková rozloha území je 1 437,7 km², což je 60,4 % z plochy rozlohy již zmíněných okresů. K 31. 12. 2015 zde žilo 303 594 obyvatel a hustota zalidnění byla 141 obyvatel na km². V rámci Plzeňské aglomerace ke dni 31. 12. 2015 žilo 133 736 ve městě Plzni a zbytek 169 858 v zázemí.

5.1 Lokalizace výstavby sídelních jednotek na území Plzeňské aglomerace

Lokalizace nové bytové výstavby je závislá na několika faktorech. Hlavní faktor je především kvalita životního prostředí. Kvalita životního prostředí je v rámci Plzeňské aglomerace průměrná. V Plzni je kvalita životního prostředí horší. Je to dáno tím, že se ve městě nachází vyšší koncentrace průmyslových zón a také je zde hustá silniční doprava, která zvyšuje koncentraci CO₂ v ovzduší.

Tab. č.1: Kupní ceny a průměrná velikost pozemků dle okresů v Plzeňské aglomeraci
v roce 2015

okres	velikost obcí	prům. velikost pozemků	kupní cena
Plzeň-město	do 1 999 obyv.	428 m ²	1 015,-
	2 000 - 9 999 obyv.	608 m ²	943,-
	50 000 obyv. a více	420 m ²	2 584,-
Plzeň – sever	do 1 999 obyv.	750 m ²	349,-
	2 000 - 9 999 obyv.	606 m ²	618,-
Plzeň – jih	do 1 999 obyv.	673 m ²	301,-
	2 000 - 9 999 obyv.	584 m ²	537,-
Rokycany	do 1 999 obyv.	591 m ²	328,-
	2 000 - 9 999 obyv.	505 m ²	408,-

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Nejhůře jsou na tom oblasti Plzeňské aglomerace, kde se vyskytuje dálnice D5 a silnice 1. třídy – I/20, I/26 a I/27. Dále se jedná o místa, kde se nacházejí průmyslové areály. Mezi tyto zóny patří například okolí Ejpovic, Nýřan a Zbůchu. V obci Zbůch dlouho bylo životní prostředí dlouho ovlivněno těžbou, která je již dnes ukončena. Dalším faktorem je cena m² za koupi pozemku. V tabulce č. 1 je zobrazena cena stavebních parcel dle okresů Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever a Rokycany. Dle tabulky je zřejmé, že cena stavebních parcel je závislá na velikosti obce z hlediska počtu obyvatel a také na průměrné velikosti pozemku. Obecně lze říci, že kupní cena pozemku stoupá se snižující se vzdáleností od Plzně a zvyšující se vybaveností obce.

6 Suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci

6.1 Kritéria vymezení suburbanizačního území v Plzeňské aglomeraci

V této práci je suburbanizační území vymezeno na základě těchto dvou faktorů:

1. nárůstu počtu obyvatel v obcích spadající do území Plzeňské aglomerace,
2. nárůstu počtu trvale obydlených bytů v obcích spadající do území Plzeňské aglomerace.

Pro každou obec, která spadá do Plzeňské aglomerace, je použit index změny počtu obyvatel za rok 2015 a 1991 (viz příloha č. 7). Tento index se využívá pro analýzu změny počtu obyvatel a znázorňuje pokles či nárůst obyvatelstva v obcích Plzeňské aglomerace. Pro výpočet indexu změny počtu obyvatel jsou čerpána data ze SLDB 1991 a pro rok 2015 z Veřejné databáze z ČSÚ.

Pro výpočet změny počtu obyvatel je využit vzorec:

$$I_Z = (P_{2015}/P_{1991}) \times 100 [\%]$$

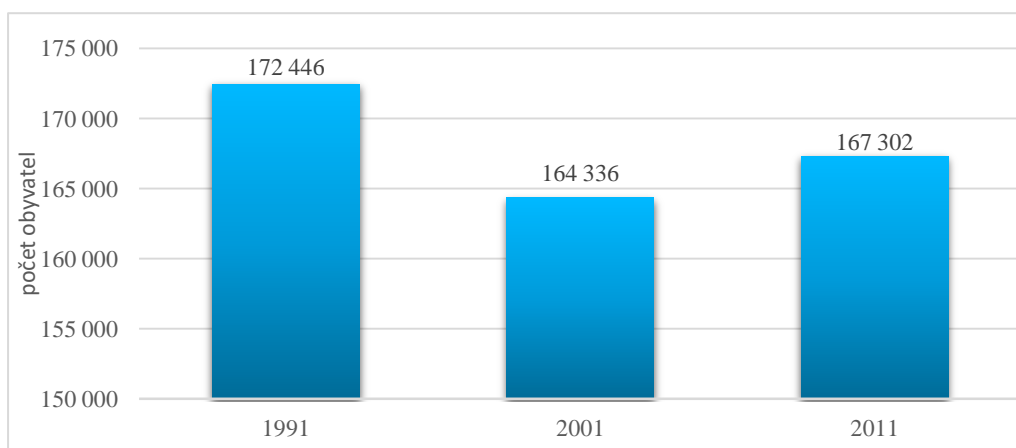
(P₂₀₁₅ je počet obyvatel v roce 2015 a P₁₉₉₁ je počet obyvatel v roce 1991)

Pro výpočet změny počtu trvale obydlených bytů je také použita indexní analýza. Index změny počtu trvale obydlených bytů je vypočten dle dat ze SLDB 1991 a 2011. Tyto změny ve vývoji trvale obydlených bytů jsou znázorněny v příloze č. 8.

6.2 Analýza indexu změny počtu obyvatel 2015/1991 v Plzeňské aglomeraci

Suburbanizační proces se na území Plzeňské aglomerace projevuje nárůstem počtu obyvatel v zázemí a úbytkem počtu obyvatel ve městě Plzni. K největšímu poklesu počtu obyvatel v Plzni došlo mezi rokem 1991 a 2001, kdy počet klesl o 5,3 %, tj. 8 110 obyvatel (obrázek č. 3). Důvodem tohoto úbytku byla záporná hodnota přirozeného přírůstku, která se projevovala od 80. let 20. století a také proces suburbanizace, se kterým se setkáváme dodnes. V suburbanizačním území Plzeňské aglomerace došlo mezi lety 1991 a 2001 k mírnému poklesu počtu obyvatel, za to mezi lety 2001 a 2011 vzrostl počet obyvatel v suburbanizačním území o 10,7 % (12 535 obyvatel). Rozdíl v letech 2011 a 2015 již není tak markantní vzhledem k rozdílu 4 let, ale i přes to došlo k nárůstu počtu obyvatel o 2,3 % (2 966 obyvatel). Vývoj počtu obyvatelstva v suburbanizačním území je znázorněn na obrázku č. 4.

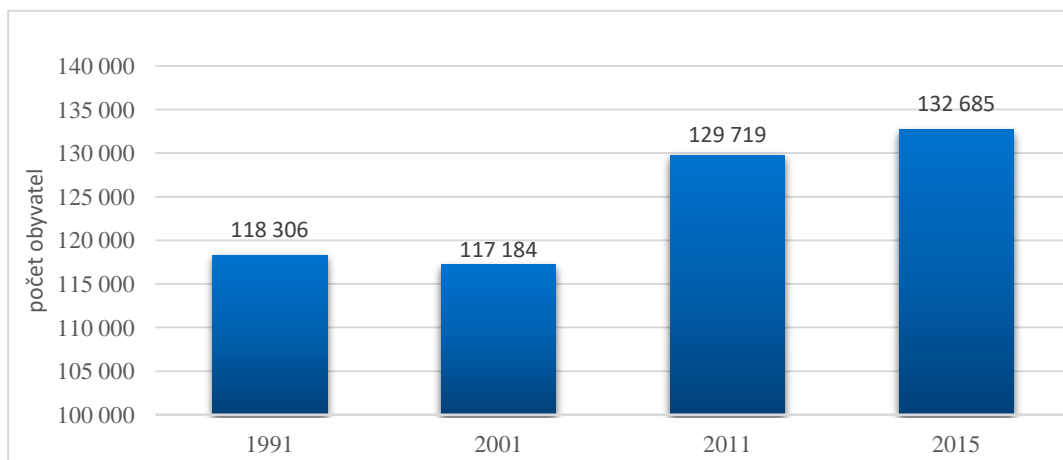
Obr. č. 3: Vývoj počtu obyvatel ve městě Plzni dle SLDB 1991, 2001 a 2011

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Obr. č. 4: Vývoj počtu obyvatel v suburbanizačním území Plzeňské aglomerace

dle SLDB 1991, 2001, 2011 a rokem 2015

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

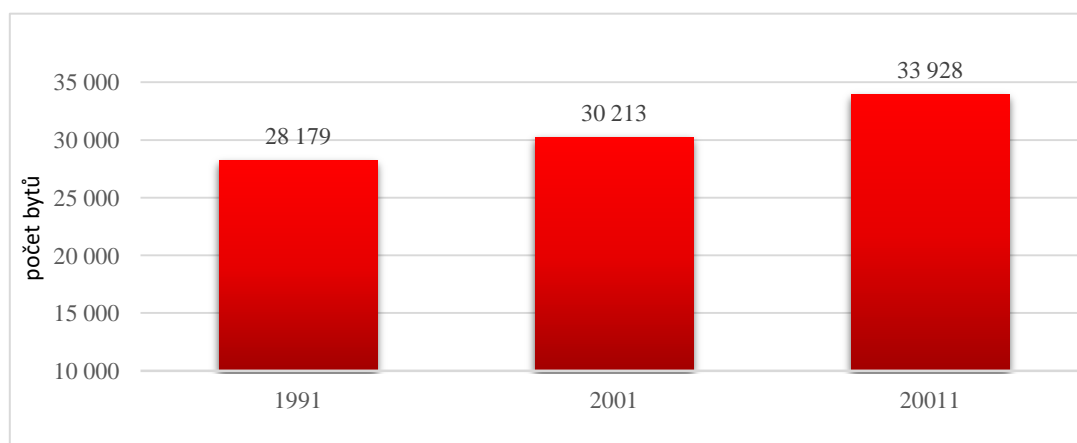
Největší nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán obec Nová Ves, kde dle SLDB 1991 žilo 98 občanů a k 31.12 2015 se jednalo o 295 obyvatel. K tomu poukazuje index změny počtu obyvatel 2015/1991, který dosahuje hodnoty 301 % (viz příloha č. 7). Další obcí, u které byl zaznamenán vysoký nárůst počtu obyvatel, je obec Mokrouše. Zde index změny počtu obyvatel 2015/1991 je na hodnotě 221,5 %. Obec s podobnou hodnotou nárůstu obyvatel je Letkov, kde index změny počtu obyvatel 2015/1991 dosahuje taktéž vysoké hodnoty, a to 220,5 %. Počet obyvatel se v těchto obcích zvyšuje především mezi lety 2001 a 2011 a to díky vysokým migračním přírůstkům. Důvodem, proč zde dochází k tak vysokému nárůstu počtu obyvatel, je blízkost vůči městu Plzni a s tím i spojená dobrá dopravní dostupnost. U ostatních obcí, je v rámci suburbanizačního území Plzeňské aglomerace, vývoj počtu obyvatel odlišný. Nárůst počtu obyvatel je v obcích především mezi lety SLDB 2001 a 2011. Například v Dobřanech počet obyvatel roste nebo stagnuje stejně tak, jako ve Starém Plzenci (příloha č. 2). Dále k nárůstu obyvatel v suburbanizačním území dochází v obcích Dýšina (o 35,2 %), Ejpovice (o 25,9 %), Kyšice (o 51,4 %) Losiná (o 51,4 %), Štěnovice (o 67,7 %) a také Chotíkov (o 63 %). Obce, ve kterých dochází ke stagnaci či úbytku obyvatelstva jsou Kaznějov, Nýřany, Rokycany a Stod.

6.3 Analýza indexu změny počtu trvale obydlených bytů 2015/1991 v Plzeňské aglomeraci

V rámci rezidenční suburbanizace je rodinný dům nejčastější formou stavby. Výstavbu domu buď zajišťuje stavební firma, tzv. „na klíč“ nebo si jí občan realizuje sám. V neposlední řadě jsou oblíbené také bytové výstavby, které zaštituje developerská společnost. Pro developerské projekty jsou parcely, které leží na okraji obcí, výhodné, jelikož nezasahují do územních plánů obce a většinou není problém v napojení inženýrské sítě. V příloze č. 9 lze vidět příklad bytové výstavby v obci Letkov, která vznikala developerským projektem.

Proces suburbanizace není spjat jen s výstavbou rodinných domů a bytových domů, ale také s přestavbou rekreačních domů na trvalé bydlení. Bytové domy v obcích většinou realizují developerské firmy, které pak prodávají. Takovým příkladem může být obec Vejprnice, ve které bytové domy zabírají 11 % z celkového množství obydlených domů (příloha č. 15).

Obr. č. 5 Vývoj počtu trvale obydlených bytů v suburbanizačním území Plzeňské aglomerace dle SLDB 1991, 2001, 2011

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

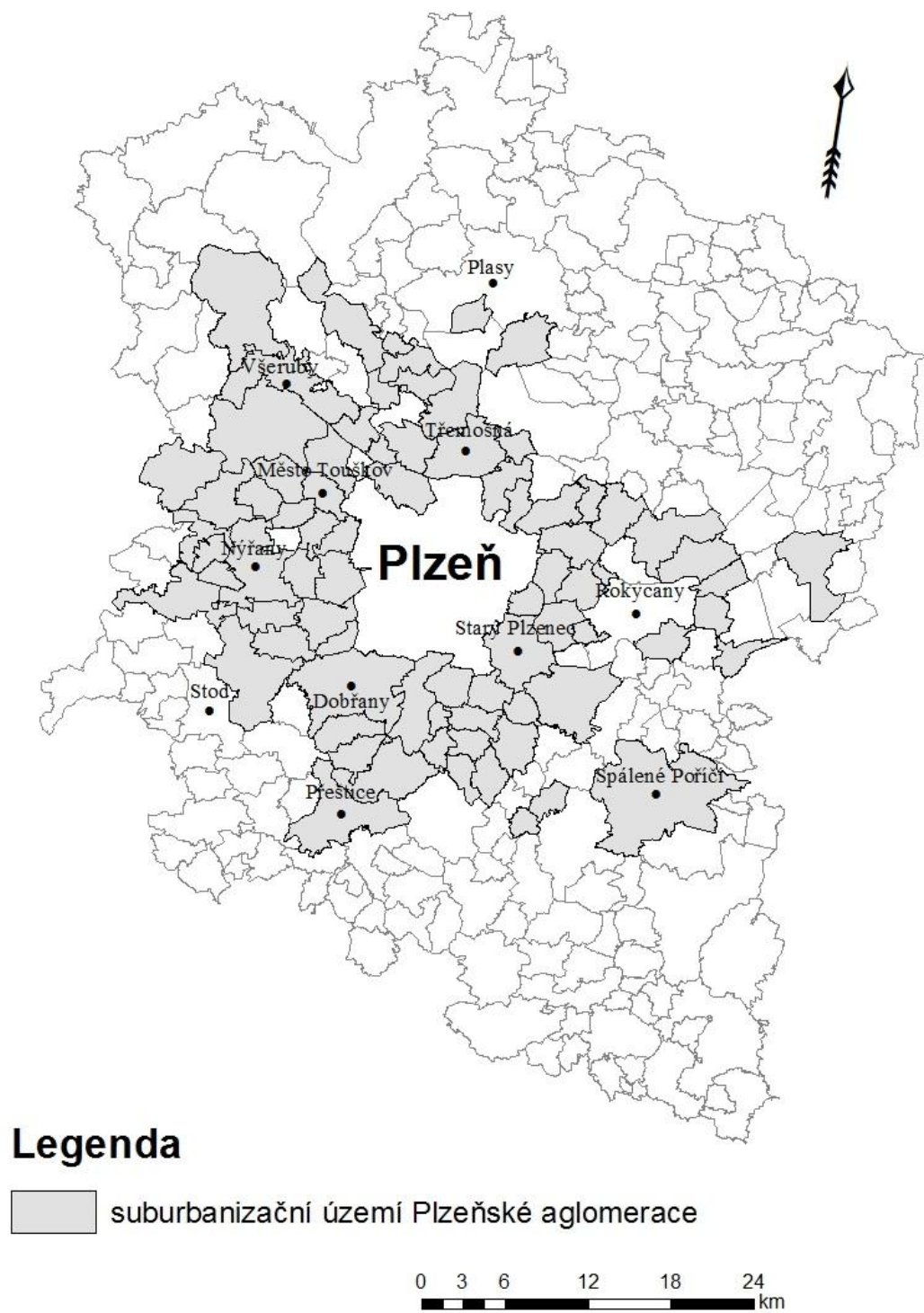
Obrázek č. 5 popisuje vývoj počtu trvale obydlených bytů v suburbanizačním území mezi roky SLDB 1991, 2001 a 2011. Celkově se zde mezi rokem 1991 a 2001 zvýšil počet trvale obydlených bytů o 7 % (2 034 bytů), mezi rokem 2001 a 2011 o 12 % (3 715 bytů). Tabulka v příloze č. 4 zobrazuje index změny počtu trvale obydlených bytů 2011/1991. Mezi obce, ve kterých došlo k největšímu nárůstu je Letkov, kdy index změny počtu dosahuje hodnoty 189 %. Dále obec Vejprnice, kde index změny počtu obyvatel 2011/1991 je 163 %. Pro obec Vejprnice jsou typické developerem realizované řadové domky a rodinné domy (příloha č. 14 a 13). Také obec Smědčice se vyznačuje vysokým přírůstkem v počtu trvale obydlených bytů. V této obci se převážně vyskytují rodinné domky.

6.4 Vymezení suburbanizačního území v Plzeňské aglomeraci

Pro zhodnocení těchto dvou faktorů je použita metoda bodování. Pro vymezení suburbanizačního území v Plzeňské aglomeraci mohly obce získat maximálně 2 body. Při nárůstu počtu obyvatel obec získala 1 bod, stejně tak to platí v případě nárůstu počtu trvale obydlených bytů. Každá obec, která nesplňovala tyto dvě kritéria, nespadá do suburbanizačního území Plzeňské aglomerace. U obcí, které dosáhly 2 bodů je zřejmé, že k procesu suburbanizace dochází.

Podle metody bodování do suburbanizačního území Plzeňské aglomerace spadá 74 obcí (viz příloha č. 4). Většina obcí, které nespádají do suburbanizačního území jsou z okresů Plzeň-sever a Rokycany. U okresu Plzeň-sever to může být způsobeno například tím, že je zde nižší počet pracovních nabídek, a proto lidé nevyhledávají tuto oblast k bydlení či k jiné ekonomické aktivitě. Obce, u kterých byl zaznamenán velký nárůst počtu obyvatel a trvale obydlených bytů jsou například Bdeněves, Chotíkov, Kbelany, Kyšice či Letkov. Obec Letkov mezi jednotlivými roky 2001 a 2011 dle SLDB zaznamenala velký přírůstek v počtu rodinných domů, které zde stále přibývají (OÚ Letkov 2017). V Bdeněvsi došlo mezi roky 1991 a 2011 k nárůstu o 112 trvale obydlených bytů, z čehož se jedná o 3 bytové domy a zbytek o rodinné domy (ČSÚ, 2017). Suburbanizační území je zobrazeno na obrázku č. 6.

Obr. č. 6: Suburbanizační území Plzeňské aglomerace v roce 2015

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

7 Případové studie

Případová studie je metoda kvalitativního výzkumu. Cílem je zachytit zkoumaný případ, nebo několik případů, a dospět k jeho porozumění. Jde o určitý popis problému, jehož účelem je uvést novou představu či potvrdit předchozí nález (Mareš 2015).

7.1 Zruč - Senec

Obec Zruč-Senec se nachází přibližně 8 kilometrů na severovýchod od města Plzně. V severní části sousedí s obcí Česká Bříza a Třemošná, na východ s Dolany u Plzně a Druztovou a z jihu s Bukovcem a Bolevcem, které spadají do okresu Plzeň-město. Katastrální výměra obce je 8,87 km², čímž jí můžeme zařadit do středně velké obce v rámci Plzeňské aglomerace. Hustota zalidnění obce je 358 obyvatel/km². Ke dni 31. 12. 2015 zde žilo 3 176 obyvatel. Tato oblast územně spadá pod ORP Nýřany (ČSÚ 2017).

Obr. č. 7: Katastrální území obce Zruč-Senec

zdroj: mapy.cz (2017)

7.1.2 Vývoj počtu obyvatel

Struktura obyvatel je zde věkově mladší oproti průměru Plzeňského kraje. Průměrný věk je 41,3 let. V roce 2015 zde byl celkový přírůstek 65 obyvatel, z toho byl přirozený přírůstek 7 obyvatel. Nárůst počtu obyvatel o 58 osob byl způsoben migrací. V obci došlo k 17 sňatkům a k 7 rozvodům (ČSÚ 2017).

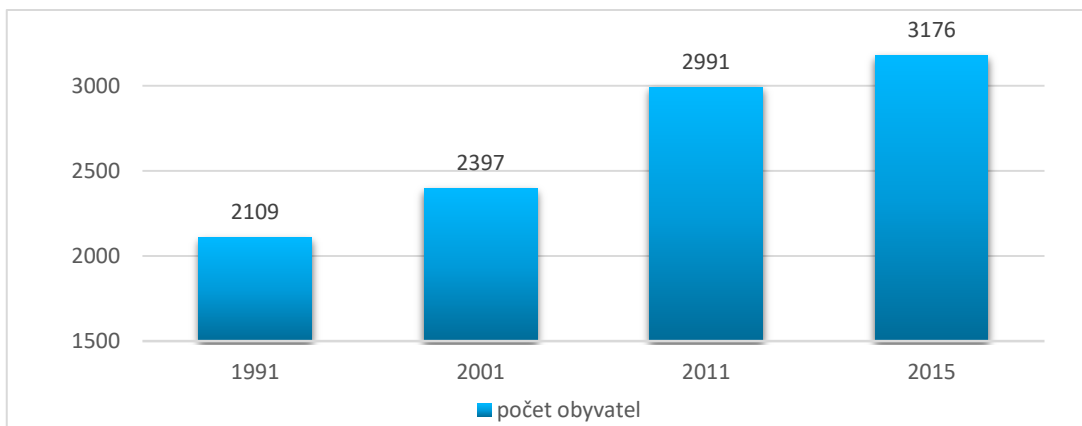
Tab. č. 2: Počet obyvatel, věkové složení a průměrný věk v obci Zruč-Senec
v letech 1991 2001, 2011 a 2015

	1991	2001	2011	2015
celkem obyvatel	2 109	2 397	2 991	3 176
0-14 let		381	468	521
15-64 let		1 710	2 067	2 106
65+ let		306	456	549
průměrný věk	37,3	39,2	40,4	41,3

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

V tabulce č. 2 jsou zobrazeny data týkající se vývoje počtu obyvatel v obci Zruč- Senec. Dle výsledků je zřejmé, že počet obyvatel od roku 1991 vzrostl. Nejpočetnější populační skupinou obce jsou obyvatelé v letech 15 až 64 let (v roce 2015 tvoří tato skupina obyvatel 66,3 % celku). Mezi roky 1991/2001 počet obyvatel vzrostl o 13,7 %, v letech 2001/2011 o 24,8 % a v letech 2015/2011 o 6,2 %. Průměrný věk obyvatelstva je každým rokem vyšší. V roce 1991 byl průměrný věk 37,3 let, v roce 2015 je to již 41,3 let. Zvyšování průměrného věku obyvatelstva v obci je dáno nárůstem obyvatelstva ve věku 65+, čili stárnutím obyvatel.

Obr. č. 8: Vývoj počtu obyvatel v obci Zruč-Senec v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Dle obrázku č. 6 lze vidět, že největší nárůst obec zaznamenala mezi lety 2001 a 2011. Jednalo se o přistěhování rodin z tzv. silné populační vlny. Dalším důvodem růstu počtu obyvatel byla možnost hypotečního úvěru. Mezi lety 2000-2007 došlo k dynamickému růstu hypotečních úvěrů a v roce 2004 se úrokové sazby dostaly až na historické minimum v ČR (golemfinance.cz 2011).

Tab. č. 3: Přírůstek v obci Zruč-Senec v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

	1991	2001	2011	2015
Živě narození	26	15	30	34
Zemřelí	25	23	24	27
Přirozený přírůstek	1	-8	6	7
Přistěhovalí	61	117	99	115
Vystěhovalí	70	52	65	57
Přírůstek stěhování	-9	65	34	58
Celkový přírůstek	-8	57	40	65

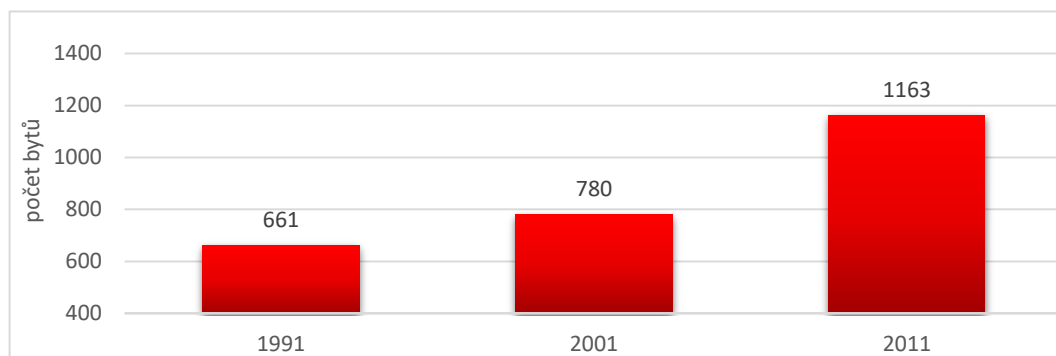
zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

V průřezových letech 2001, 2011 a 2015 došlo v obci Zruč-Senec k nárůstu počtu obyvatel na základě kladného přirozeného přírůstku, až na rok 2001, kdy přirozený přírůstek byl v záporné hodnotě (-8). Největší celkový přírůstek obec zaznamenala v roce 2015, kdy se počet obyvatel zvýšil o 65 obyvatel. Výjimkou je ale rok 1991, kdy celkový přírůstek dosahuje hodnoty -8, a to z důvodu záporného přírůstku způsobeného stěhováním (tab. č. 3).

7.1.3 Vývoj počtu trvale obydlených bytů

Obec Zruč-Senec zaznamenala růst v počtu trvale obydlených bytů v 90. letech, kdy tato obec byla místem pro společensky vyšší vrstvy, které si zde postupem času stavěly vilky a rodinné domy. Od roku 2000 došlo ke změnám na trhu. Docházelo k rozmachu developerských firem, kterých najednou na trhu bylo tolik, že mezi nimi vznikala konkurence. Úroky hypotečních úvěrů v té době byly nízké, poptávka po nemovitostech rostla a lidé byli ochotni splácet dluh i na několik desítek let.

Obr. č. 9: Vývoj počtu trvale obydlených bytů v obci Zruč-Senec dle SLDB 1991, 2001 a 2011

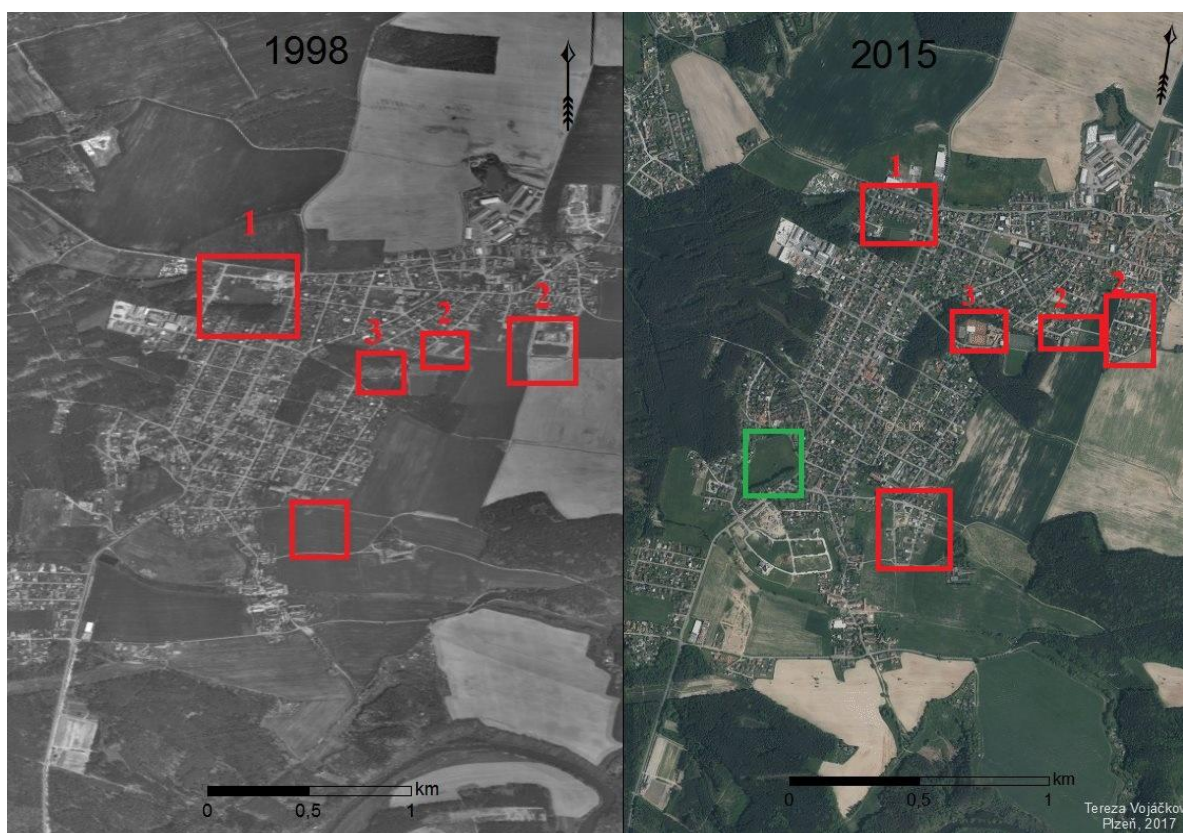

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Mezi roky SLDB 2001 a 2011 došlo k největšímu nárůstu v počtu trvale obydlených bytů, kdy hodnota nárůstu byla 49,1 %. Mezi roky 1991 a 2001 byl nárůst menší, a to jen o 18 %.

Nově vzniklé zástavby jsou v obci situovány v krajních částí, a to především v severozápadní a východní části. V severozápadní části se nachází komplex rodinných domů, které převážně vznikly pod vedením developerské firmy. Obrázek č. 8 zobrazuje v severozápadní části obce výstavbu (č. 1), která byla zahájena již v roce 1998, ale dokončena byla do dnešní podoby až v roce 2011. Ve východní části docházelo k výstavbě zejména od roku 2002 – 2006 (č. 2). Souběžně s tím vznikl i sportovní komplex a hotel Zruč, který se nachází v blízkosti tohoto celku (č. 3). V dnešní době jsou zde naplánované další výstavby. Obrázek dále zobrazuje zelenou barvou místo plánované obytné zóny v roce 2017. Jedná se o lokalitu „Ke Střílně“, která je zobrazena v příloze č. 10. Zde má vzniknout v průběhu roku 2017 zóna rodinných domů a dvojdomků (realityglobal.cz 2017).

Obr. č. 10: Ortofotomapy z roku 1998 a 2015 v obci Zruč-Senec

zdroj: vlastní zpracování dle ČÚZK a Geoportálu Plzeňského kraje, 2017

Obec Zruč-Senec může ostatním obcím konkurovat jak polohou vůči jádrovému městu Plzni, tak dobrou dopravní dostupností a příjemným prostředím. Pro výběr této obce byl kladen důraz na zobrazení vývoje počtu obyvatel a vývoje počtu trvale obydlených bytů. Zruč-Senec je typickým příkladem obce, kde dochází k suburbanizačnímu procesu. Díky výsledkům z indexní analýzy ji můžeme považovat za velmi silně suburbanizovanou obec v rámci Plzeňské aglomerace.

7.2 Chotíkov

Obec Chotíkov se nachází 7 km severovýchodně od města Plzně. Katastrální výměra obce je 11,26 km². Ke dni 31. 12. 2015 zde žilo 1 138 obyvatel a hustota zalidnění je 101 obyvatel/km². Územně spadá pod ORP Nýřany a sousedí celkem s 8 obcemi. Chotíkov se nachází přímo vedle města Plzně (ČSÚ 2017).

Obr. č. 11: Katastrální území obce Chotíkov

zdroj: mapy.cz, 2017

7.2.1 Vývoj počtu obyvatel

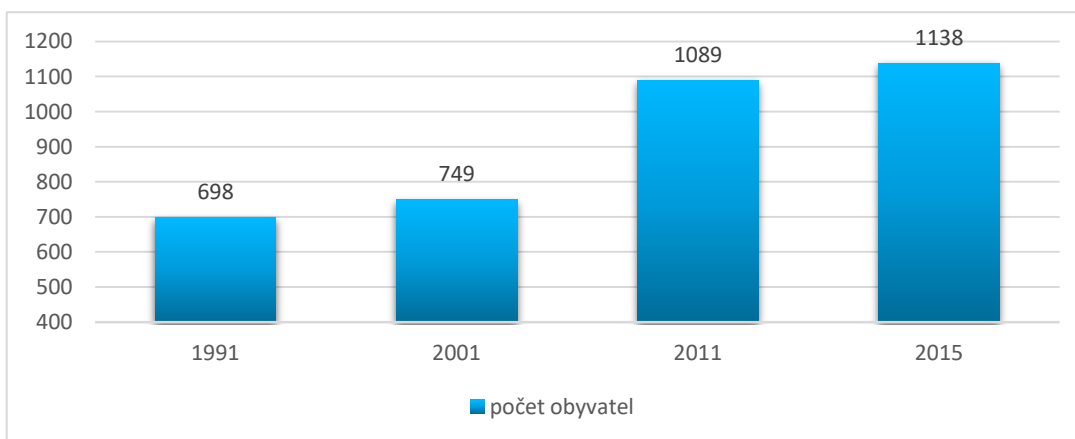
Údaje, které jsou vztaženy ke dni 31. 12. 2015 hovoří celkem o 1 138 obyvatelích. Co do struktury převažují lidé ve věku 15-64 let. Počet obyvatel v důchodovém věku je o 32 méně než počet dětí. Průměrný věk v obci je 40,1 let, což je nižší průměrný věk v porovnání s obcí Zruč-Senec (ČSÚ 2017). Vývoj počtu obyvatel se nejvíce změnil mezi lety 2001 a 2011 (tab. č. 4 a obrázek č. 10) stejně tak, jako u obce Zruč-Senec. Počet obyvatel v tomto období vzrostl o 45,4 %, což je nejvyšší hodnota ve sledovaném období.

Tab. č. 4: Počet obyvatel a průměrný věk v obci Chotíkově dle SLDB 1991, 2001, 2011 a roku 2015

obyvatelé	1991	2001	2011	2015
celkem	698	749	1089	1138
0-14		110	179	188
15-64		541	779	794
65+		98	131	156
průměrný věk	37,6	39,6	38,9	40,1

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Obr. č. 12: Vývoj počtu obyvatel v obci Chotíkov v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Dle výsledků indexní analýzy uvedené v příloze č. 4 je zřejmé, že v obci Chotíkov vzrostl počet obyvatel o 63 % díky procesu suburbanizace. Ve vybraných průřezových letech 1991, 2001, 2011 a 2015 jsou zobrazeny kladné i záporné přírůstky. Přirozený přírůstek obec zaznamenala v letech 1991, 2011 a 2015. V roce 2001 byl přirozený přírůstek v záporné hodnotě, jelikož zde zemřelo více obyvatel než se narodilo. Tabulka č. 5 také zobrazuje, že celkový přírůstek rostl od roku 1991 do 2011. Největší nárůst obyvatel byl zaznamenán v roce 2011, kdy díky počtu přistěhovalých obec vzrostla o 40 obyvatel. Výjimkou je rok 2015, kdy došlo k vylidnění, a tak se přírůstek stěhováním dostal do záporné hodnoty, což například u obce Zruč-Senec v roce 2015 bylo naopak.

Tab. č. 5: Přírůstek v obci Chotíkov v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

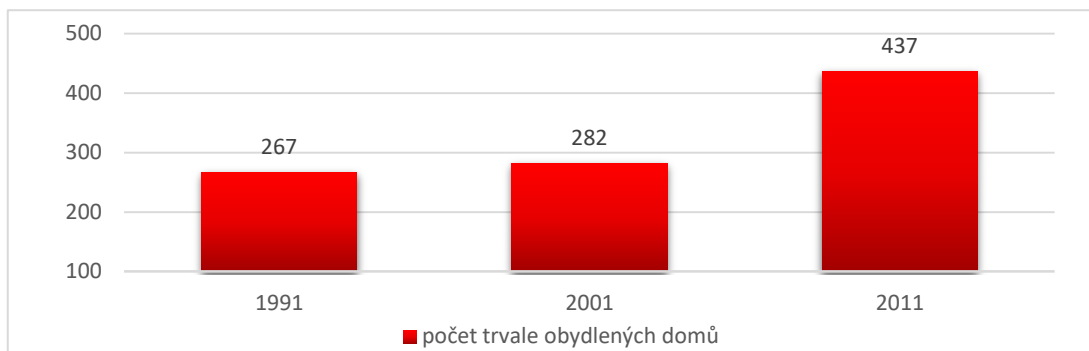
	1991	2001	2011	2015
Živě narození	11	6	12	9
Zemřelí	6	12	10	6
Přirozený přírůstek	5	-6	2	3
Přistěhovalí	25	19	61	28
Vystěhovalí	10	10	21	35
Přírůstek stěhování	15	9	40	-7
Celkový přírůstek	20	3	42	-4

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

7.2.2 Vývoj počtu trvale obydlených bytů

Obrázek č. 11 zobrazuje vývoj počtu trvale obydlených bytů na území obce Chotíkov. Jak lze vidět, během 20 let došlo k nárůstu celkového množství bytů o 170. Na to již tabulka č. 6 dokazuje, že 100 % dokončených bytů jsou rodinné domy (tabulka č. 6 zobrazuje počet dokončených bytů za celý kalendářní rok, a to od roku 2011 do roku 2015).

Obr. č. 13: Vývoj počtu trvale obydlených bytů na území obce Chotíkov dle SLDB 1991, 2001 a 2011

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Tab. č. 6: Počet dokončených bytů od roku 2011 do 2015

rok	byty celkem	v RD*	v BD*
2011	3	3	-
2012	6	6	-
2013	6	6	-
2014	5	5	-
2015	4	4	-

*RD – rodinné domy, BD – bytové domy

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Na obrázku č. 12 jsou srovnány dva letecké snímky obce Chotíkova – rok 1998 a 2015. Červenou barvou jsou vyznačena místa, kde došlo k největšímu nárůstu počtu obytných jednotek. Jedná se o severozápad a jihovýchod obce. V jihovýchodní části obce se nachází komplex rodinných domů. Pro tento komplex je výstižná forma suburbanizace - urban sprawl. V severní části se nachází oblast, kde vznikly nové ulice nejen se samostatnými domy, ale vznikla zde novodobá zástavba v podobě řadových domů.

Obr. č. 14: Ortofotomapy z roku 1998 a 2015 v obci Chotíkov

zdroj: vlastní zpracování dle ČÚZK a Geoportálu Plzeňského kraje, 2017

Na snímku z roku 2015 jsou zelenou barvou vyznačena místa, která jsou podle nového územního plánu obce z roku 2017 označena za stavební parcely. Již v tuto dobu je možné si pozemek zakoupit. Jedná se o pozemky v lokalitě „Za ovčínem“ (č. 1) v oblasti u okraje lesního komplexu Krkavce (č. 2) (příloha č. 11). Také sem patří oblast nacházející se v severozápadní části obce, která je v příloze č. 12. Velikosti pozemků, dle informací z územního plánu, jsou odlišné. Pro lokalitu „Za ovčínem“ je vymezeno území o velikosti 124 361 m² a pro lokalitu u Krkavce 29 023 m². Díky tomuto rozšíření bytové zóny obec předpokládá, že po bydlení v obci Chotíkov stále bude poptávka.

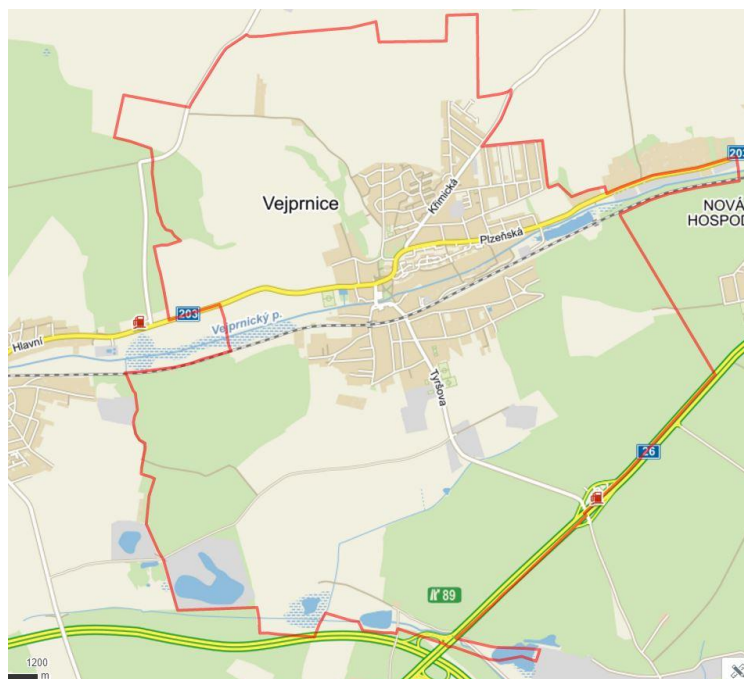
Největší změna území obce Chotíkov přišla s výstavbou komplexů rodinných domů v jihovýchodní části obce, který je oddělen silnicí E49. Kvůli této výstavbě se obec dostala do kontrastu vůči staré a nové zástavbě. Díky tomuto vzniklému komplexu se tato nová zástavba oddělila od původní obce jak zástavbou, tak i věkovým složením rezidentů. Po rozhovoru se starostou obce panem Ing. Mgr. Bc. Miroslavem Pechátem bylo zjištěno,

že občané vyšších vrstev si zde nepřihlašují trvalé bydliště, a tak obec nečerpá finance na daních. Tímto problémem naopak nejsou zatíženy obce Zruč- Senec a Vejprnice, které čerpají finance z daňových příjmů. Jako další důkaz, že zde probíhá proces suburbanizace naznačuje i to, že v roce 2014 zde byla postavena mateřská školka. Díky růstu počtu obyvatel, počtu trvale obydlených bytů a nabídkou nových stavebních pozemků dle územního plánu 2017 se předpokládá, že suburbanizační proces zde bude nadále pokračovat.

7.3 Vejprnice

Obec Vejprnice se nachází přibližně 8 kilometrů na západ od města Plzně. Sousedí ze severozápadu a severu s obcí Vochov, ze západu s obcí Tlučná a na jihu s obcí Líně. Katastrální výměra obce je 10,28 km². Ke dni 31. 12. 2015 zde žilo 4 133 obyvatel a územně spadá pod ORP Nýřany. V obci se nachází 830 obydlených domů a 1419 obydlených bytů. (ČSÚ 2017)

Obr. č. 15 Katastrální mapa obce Vejprnice

zdroj: mapy.cz, 2017

7.3.1 Vývoj počtu obyvatel

V této oblasti je více mladších obyvatel. To dokazuje průměrný věk, který je 37,2 let. Ve srovnání průměrného věku v Plzeňském kraji je tato hodnota nižší o 5 let. V roce 2015 zde byl celkový přírůstek 115 obyvatel, z toho byl přirozený přírůstek 21 obyvatel. Zbýlých 94 obyvatel byl způsoben migrací. V obci došlo k 15 sňatkům, ale 6 párů se rozvedlo (ČSÚ 2017). Za účelem komparace s předcházejícím obdobím byly stanoveny roky 1991, 2001, 2011 a 2015, stejně jak u předchozí obce.

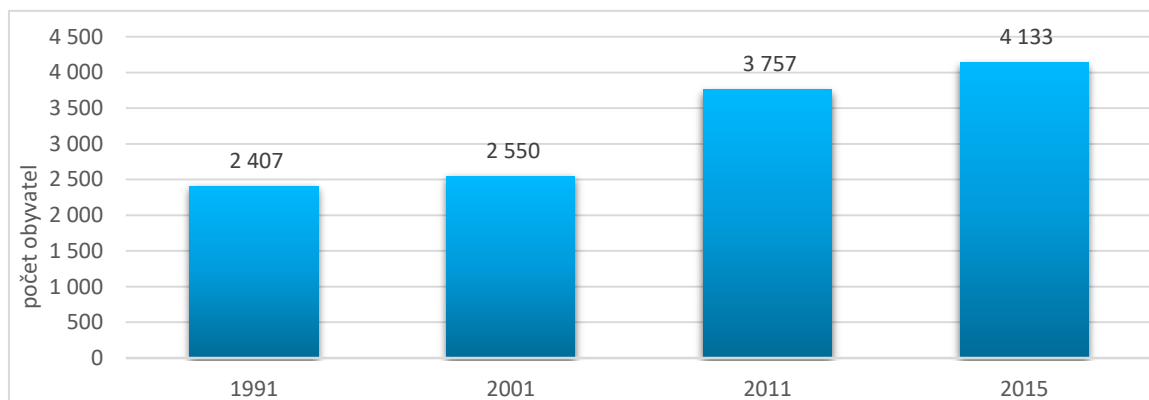
Tab. č. 7: Počet obyvatel a průměrný věk v obci Vejprnice k 31.1 1991, 2001, 2011 a 2015

obyvatelé	1991	2001	2011	2015
celkem	2 407	2 550	3 910	4 133
0-14		420	764	896
15-64		1 758	2 508	2 704
65+		372	419	533
průměrný věk	38,4	39,1	36,8	37,2

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Na obrázku č. 14 a v tabulce č. 7 je zobrazen vývoj počtu obyvatel ve vybraných letech 1991, 2001, 2011 a 2015. Dle výsledků je zřejmé, že od roku 1991 do roku 2001 se počet obyvatel v obci Vejprnice tolik nezměnil. Větší rozdíl je patrný mezi lety 2001 a 2011, kdy se počet obyvatel v obci zvýšil o 47,3 %, a to díky suburbanizačnímu procesu. Mezi lety 2001 a 2015 došlo ke změně věkové struktury obyvatelstva. V roce 2001 byla věková skupina 0-14 let o něco málo početnější než skupina 65 a více let. Naproti tomu v roce 2015 lze vidět, že je zde mnohem více dětí 0-14 let díky přistěhování mladých rodin a jejich dětí. To je viditelné i na hodnotě průměrného věku, který se snížil v těchto dvou letech.

Obr. č. 16: Vývoj počtu obyvatel v obci Vejprnice v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

7.3.2 Vývoj počtu trvale obydlených bytů

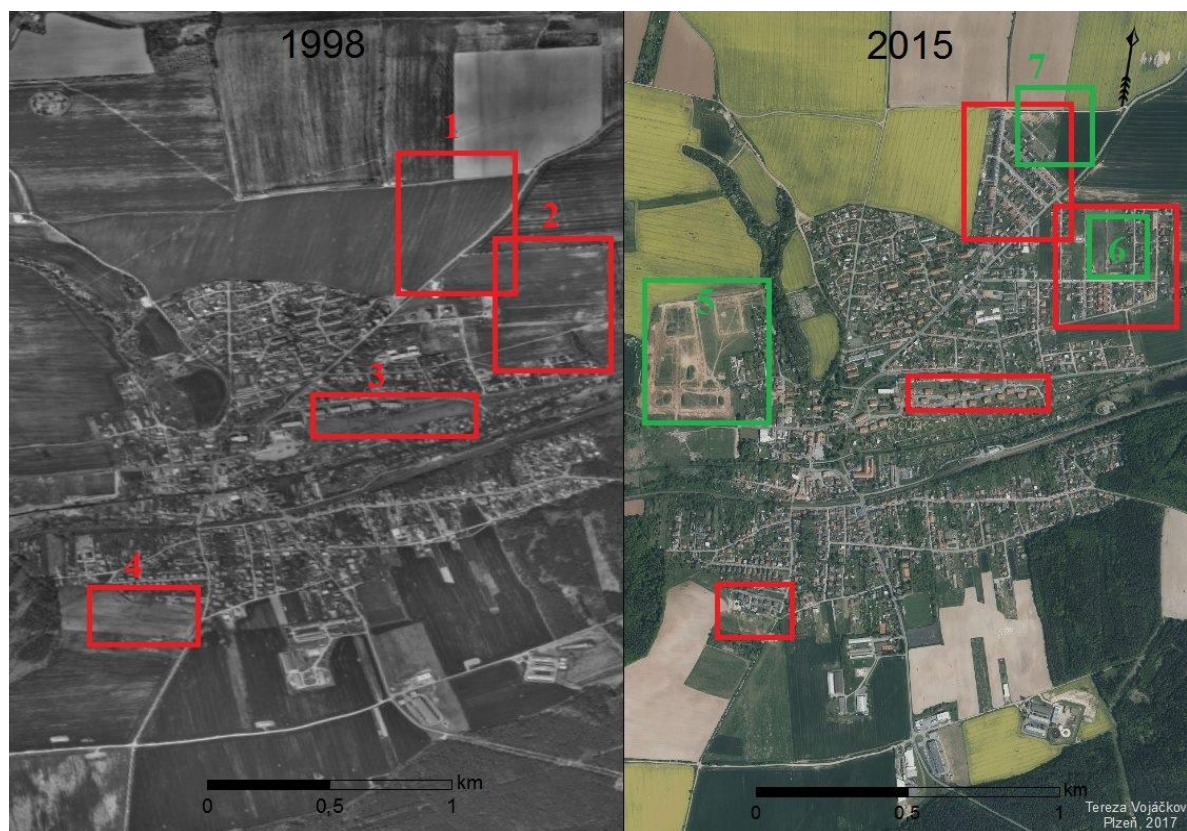
Tabulka č. 8 ukazuje pohyb obyvatelstva v obci Vejprnice v letech 1991, 2001, 2011 a 2015. Přírůstek obyvatel je zejména způsoben stěhováním. V roce 2001 zde byl přirozený přírůstek v záporné hodnotě (-2), ale díky přílivu nového obyvatelstva zde přibylo 36 obyvatel. Největší celkový přírůstek v těchto letech byl v roce 2015, kdy celkový přírůstek činil 115 obyvatel.

Tab. č. 8: Pohyb obyvatel v obci Vejprnice v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

	1991	2001	2011	2015
Živě narození	31	25	34	57
Zemřelí	21	27	22	36
Přirozený přírůstek	10	-2	12	21
Přistěhovalí	72	79	175	153
Vystěhovalí	58	41	83	59
Přírůstek stěhování	14	38	92	94
Celkový přírůstek	24	36	104	115

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Obr. č. 17: Ortofotomapy z roku 1998 a 2015 v obci Vejprnice

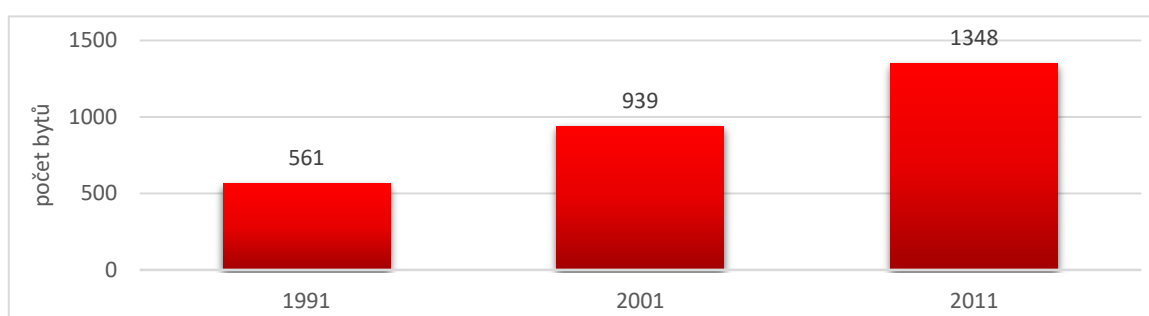

zdroj: vlastní zpracování dle ČÚZK a Geoportálu Plzeňského kraje, 2017

Na snímku jsou červenou barvou a číslem vyznačeny místa výstavby nových sídel na území obce Vejprnice. Největší růst obec zaznamenala v severní části (č. 1), kde došlo k výstavbě rodinných domů a především řadových domů hlavně mezi lety 2005 a 2008. V dnešní době zde také dochází k výstavbě, a to směrem k obci Křimice (č. 7). V západní části (č. 2) se postupně rozrůstaly stavby, zejména od roku 2003 až do dnes. Nyní zde dochází k výstavbě rodinných domů a jsou zde také parcely na prodej. Tato výstavba je zobrazena v příloze č. 13. Ve středu obce (č. 3) došlo k výstavbě bytových jednotek od roku 2008 do 2011, jehož vlastníci jsou rezidenti a ne obec (příloha č. 15). Tyto nově vzniklé bytové domy se skládají z 11 bytů. V tabulce č. 9 je zobrazen vývoj dokončených bytů a poslední dokončené byty v bytových domech se datují k roku 2011. Nad těmito novými bytovými jednotkami se nachází staré bytové domy. V západní části obce se taktéž vyskytují rodinné domy. Na leteckém snímku z roku 2015 jsou zelenou barvou vyznačeny

lokality sídelních zón, které prodává developerská společnost. Zejména ve východní části (č. 5) vzniká nová lokalita pro výstavbu, která je od roku 2017 k prodeji (příloha č. 16). V příloze č. 14 je fotografie zobrazující řadové domy v obci Vejprnice. Ceny pozemků se za jednotlivé roky měnily dle poptávky. V roce 2017 se ceny pozemků pohybují od 500,- do 2000,- za m² (pozemky-plzen.cz 2017).

Obr. č. 18: Vývoj počtu trvale obydlených bytů v obci Vejprnice v letech SLDB 1991, 2001 a 2011

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Tab. č. 9: Dokončené trvale obydlené byty v obci Vejprnice v letech 2011 – 2015

Roky	byty celkem	v rodinných domech	v bytových domech
2011	38	27	8
2012	17	17	-
2013	22	22	-
2014	13	13	-
2015	10	10	-

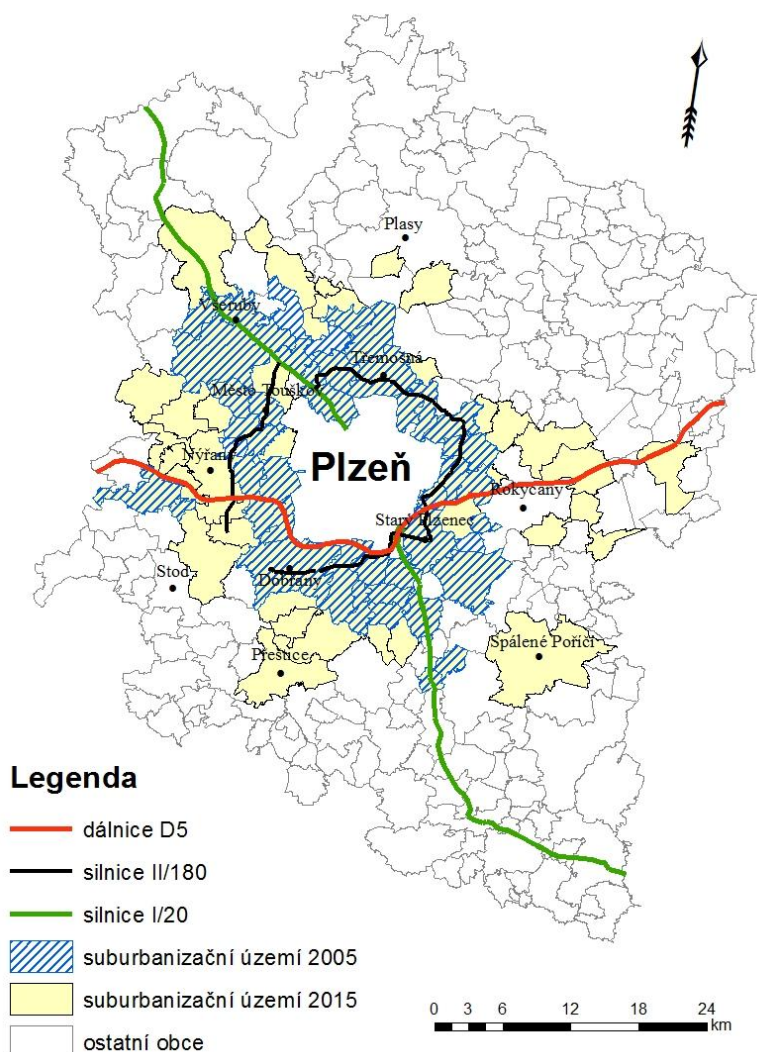
Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2017

Obec Vejprnice svoji blízkost k Plzni dobře využívá. V posledních letech byl zaznamenán růst počtu obyvatel i počtu trvale obydlených bytů. Obec má dobrý potenciál i do budoucnosti. Je zde dobrá dopravní obslužnost i občanská vybavenost. Jeden z mnoha faktorů je také lepší životní prostředí, a i přes krátkou vzdálenost od centra města je zde značný klid. Obec se rozrůstala a rozrůstá v severovýchodní části, při příjezdu od Plzně po pravé straně. Po podrobné analýze obce Vejprnice lze říci, že v obci probíhá a bude probíhat suburbanizační proces.

8 Srovnání suburbanizačního území v roce 2005 a 2015

Pro srovnání suburbanizačních území, v rámci Plzeňské aglomerace, bylo použito vymezení od autorky Sobotové z roku 2005. V tomto případě lze vidět, že v roce 2005 se suburbanizační proces týkal především obcí, které se nacházely v blízké poloze města Plzně a dále obcí lokalizovaných severozápadním směrem (obr. č. 17). Suburbanizační území, které bylo v této práci vymezeno, pokračuje severozápadním směrem a obcemi, které tvoří prstenec kolem města Plzně. Obce, u kterých nedochází k suburbanizačnímu procesu, jsou především v oblasti severního Plzeňska. Jedná se například o Kralovicko či Žihelsko, kde je absence výraznější průmyslové činnosti či možnosti zaměstnání ve službách. Obyvatelstvo zde obvykle nachází obživu jen v primárním sektoru či musí dojíždět za prací (Matušková a kol., 2014). Příklady obcí, u kterých dříve dle vymezení docházelo k suburbanizačním procesům a dnes již ne, jsou obce Lhůta, Myslinka, Nekmír a Žilov.

Obr. č. 19: Suburbanizační území v Plzeňské aglomeraci v roce 2005 a 2015

zdroj: vlastní zpracování dle Sobotová (2006), ČSÚ (2017) a ArcČR 500

Obrázek č. 17 také zobrazuje hlavní silniční tahy, podél kterých se tyto obce nacházejí. K rozšiřování staveb a nárůstu počtu obyvatel v roce 2005 i 2015 nejvíce došlo v obcích, které se nacházejí v okolí silnice II/180. Příkladem jsou obce Letkov, Zruč-Senec, Ledce, Bdeněves, Štěnovice, Vejprnice. Dále se jedná o silnici I/20, kde příkladem jsou obce Chotíkov, Všeruby, Losiná, Chválenice. Důležitou složkou je i dálnice D5, kolem které se taktéž nacházejí suburbanizované obce. Důvodem, proč zde dochází z suburbanizací může být i to, že se podél dálnice D5 vyskytují průmyslové a logistické zóny, které nabízejí obyvatelům pracovní místa.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit rezidenční suburbanizaci v rámci Plzeňské aglomerace od roku 1990 do současnosti a dále vymezit suburbanizační území v Plzeňské aglomeraci.

Z hlediska suburbanizačního procesu došlo v Plzeňské aglomeraci od roku 1990 do současnosti ke značným změnám. Výsledky indexních analýz poukazují, že nejvýrazněji je rezidenční suburbanizace patrná v okolí města Plzně, kde vytváří jakýsi prstenec. Z okolí města se dále rozpíná do severozápadní části aglomerace, což vyjadřuje i srovnání území z roku 2005. Naopak v severovýchodní či v jihovýchodní části aglomerace je tento proces utlumen. Dle výsledků jsou na území Plzeňské aglomerace nejvíce suburbanizované obce Bdeněves, Kbelany, Chotíkov, Letkov či Vejprnice. Suburbanizační území zahrnuje celkem 71 obcí, které nevytváří zcela kompaktní území. Nově vzniklé zástavby jsou tvořeny především rodinnými domy.

Případová studie obcí Zruč-Senec, Chotíkov a Vejprnice prokazuje přítomnost rezidenční suburbanizace dle vznikající výstavby, nárůstu počtu obyvatel a nárůstu počtu trvale obydlených bytů ve sledovaném období 1991 – 2015. V obci Chotíkov je dle výsledků zřejmé, že zde dochází k suburbanizaci na základě nárůstu počtu obyvatel a výstavby komplexů rodinných domů, které jsou situovány mimo původní lokalitu zástavby obce Chotíkov. Problémem, se kterým se obec setkává, je příjem daní od rezidentů. Jelikož zde občané nemají trvalý pobyt, obec od nich nemůže čerpat finance. Obec Vejprnice se nachází velmi blízko městu Plzni, čímž získává atraktivitu pro nově příchozí obyvatelstvo. Zde díky velkému nárůstu počtu obyvatel, nárůstu trvale obydlených bytů a lokalizací rodinných domů lze potvrdit, že zde dochází k suburbanizaci. Díky suburbanizačnímu směru lze předpokládat, že v dalších letech může bytová zástavba územně splynout s okresem Plzeň-město.

Pozitivem, které přináší suburbanizace, je snížení obyvatelstva ve městě, čímž může dojít ke zvýšení intenzity pracovních míst a počtu bytů. Také díky růstu obcí v zázemí dochází k rozšíření služeb v obci pro nové rezidenty i stálé obyvatele. Negativní vlivy z ekonomického hlediska představuje zahuštěná zástavba bez potřebné vybavenosti i

chybné nebo žádné zákony či podmínky pro život. Dále sem patří extrémní zábor půdy, vysoké náklady na realizaci infrastruktury, a tím i spojený nárůst intenzity silniční dopravy.

Po zhodnocení všech těchto faktorů je pravděpodobné, že proces suburbanizace se v okolí města Plzně bude v průběhu nadcházejících let stále rozšiřovat. Především se to bude týkat obcí nacházejících se v blízkosti města Plzně, a to díky dobré dostupnosti. Suburbanizace je momentálně považována za společensky významný jev. Pro některé obyvatele je pořízení si vlastního bydlení ve městě finančně náročné, a proto využívají možnosti bydlení právě v suburbanizačních zónách, kde jednou z výhod je dobrá dostupnost služeb města. Dle modelu stádia vývoje měst (Van den Berg) se nyní nacházíme ve fázi suburbanizace. Dochází k růstu zázemí než jádra, ale je opravdu prokazatelné, že další fází nastane desurbanizace? V dnešní době na tyto otázky nelze nalézt jasnou odpověď. Jaká fáze bude reálně následovat, to se dozvíme až s rozvojem měst v několika následujících letech.

Zdroje

Knižní zdroje:

GIERSCH, H. 1995. *Urban agglomeration and economic growth*. New York: Springer-Verlag. s. 277. ISBN 3-540-58690-3.

HNILÍČKA, P. 2005. *Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Vyd.1. Brno: Ústav územního rozvoje, 131 s. ISBN 80-736-6028-8

HORÁKOVÁ, I. 2002. *Suburbanizace či urbanizace? Nová bytová výstavba v Praze a jejím zázemí*. In Sýkora, L. (Ed.) *Suburbanizace a její sociální ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku. ISBN 80-901914-9-5

JEŽEK, J. 2004. *Aplikovaná geografie města*. 1. vyd. Plzeň: ZČU v Plzni. s.145. ISBN 80-7043-275-6.

KVÁŠOVÁ, H. 2006. *Urbanizace a rozvoj měst v zemích třetího světa*. Masarykova univerzita v Brně, Brno. 66 pp.

MARYÁŠ, J., VYSTOUPIL, J. a kol. *Ekonomická geografie I*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001. 156 s. ISBN 80-210-2595-6.

SÝKORA, L., ed. 2002. *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku. ISBN 80-901914-9-5.

ŠILHÁNKOVÁ, V. a kol.. 2007. *Suburbanizace - hrozba fungování (malých) měst*. Hradec Králové: Civitas per populi. s. 234 ISBN 978-80-903813-3-9.

VOTRUBEC, C. 1980. *Lidská sídla, jejich typy a rozmístění ve světě*. 1. vyd. Praha: Academia. 396 s.

Elektronické zdroje:

15 let hypotečního financování v ČR [online]. 2011 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z:

<http://www.golemfinance.cz/cz/166.15-let-hypotecniho-financovani-v-cr>

BODI, J. *Ekonomické aspekty procesu suburbanizace* [online]. 2014 [cit. 2017-04-20].

Dostupné z: https://is.muni.cz/th/366367/esf_m/DP_-_Bodi.pdf. Masarykova univerzita.

ČERMÁK, Z., *Migrace a suburbanizační procesy v České republice*. Demografie [online]. 2005, 47(3), 169-176 [cit. 2016-09-26]. Dostupné z: http://www.academia.edu/586825/Migrace_a_suburbaniza%C4%8Dn%C3%AD_procesy_v_%C4%8Cesk%C3%A9_republice

ČSÚ. *Chotíkov (okres Plzeň-sever)* [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__558940#

ČSÚ. *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

ČSÚ. *Počet domů podle výsledků sčítání od roku 1869 v obcích vybraného SO ORP* [online]. Český statistický úřad, 2011 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=SCHIST04domy&z=T&f=TABULKA&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_U~501_null_&katalog=31674&pvokc=65&pvoch=3208

ČSÚ. *Průměrné kupní ceny stavebních pozemků v ČR dle okresů a velikosti obcí v letech 2013 - 2015* [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/33107899/0140061624.pdf/9b9efe78-78e0-400f-8330-57b6b6030e75?version=1.0>

ČSÚ. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001 (Zruč-Senec)* [online]. 2005 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/sldb/sldb2001.nsf/obce/559679_opendocument

ČSÚ. *Vejprnice (okres Plzeň-sever)* [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__559580#

ČSÚ. *Veřejná databáze* [online]. [citováno 16. 4. 2017]. 2015. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#>

ČSÚ. *Vybrané základní ukazatele podle obcí - Plzeňský kraj* [online]. 2011 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20534512/cz032-zvkr035.pdf/1f6bb7d0-2a48-4a66-9f80-69b0f9a453e2?version=1.0>

ČSÚ. *Zruč-Senec (okres Plzeň-sever)* [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__559679#

Databáze demografických údajů za obce ČR: *Územní změny, počty obyvatel, narození, zemřelí, stěhování (1971 – 2015)*. Český statistický úřad. [online]. 2016. [cit. 2017-04-17].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demograficky-udaju-za-obce-cr>

DOBRÁ, H.. *Urbanizace a suburbanizace v Plzeňském kraji od začátku 20. století* [online].

Západočeská univerzita v Plzni, 2013 [cit. 2017-04-19]. Dostupné z:

https://otik.uk.zcu.cz/xmlui/bitstream/handle/11025/9871/Dobra_H.pdf?sequence=1&isAllowed=y

DOHNAL, R. *Urban Sprawl – konec splněného snu?* [online]. 2014 [cit. 2017-04-10].

Dostupné z: <http://stavba.tzb-info.cz/architektura-staveb/11571-urban-sprawl-konec-splnneho-snu>

JACKSON, J. *Urban sprawl*. Urbanismus a územní rozvoj [online]. 2002, **V(6)**, 1-8 [cit. 2017-04-10]. Dostupné z:

https://is.muni.cz/el/1456/podzim2007/PPPENP/um/4159413/04_sprawl.pdf

Katedra urbanizmu a územního plánování: Fakulta stavební ČVUT [online]. [citováno 16.4.2017]. Praha, 2011. Dostupné z: <http://www.uzemi.eu/pojmy/reurbanizace>

KOVANDA, J. *Možnosti vymezení Plzeňské aglomerace* [online]. 2006 [cit. 2017-04-20].

Dostupné z: <https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/5918/1/Kovanda.pdf>. Západočeská univerzita v Plzni.

Mapy CZ. [online]. [citováno 16. 4 . 2017]. 2016. Dostupné z:

<https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=13.3667000&y=49.7500000&z=11&l=1>

MAREŠ, J. *Tvorba případových studií pro výzkumné účely*. Pedagogika [online]. 2015,

65(2), 113-142 [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: <http://userweb.pedf.cuni.cz/wp/pedagogika/>

MATUŠKOVÁ, Alena a kol. *Geografie Plzeňského kraje* [online]. Západočeská univerzita v Plzni: Západočeská univerzita v Plzni, Univerzitní knihovna, 2014 [cit. 2017-04-17]. ISBN 978-80-261-0461-2. Dostupné z:
http://zcu.cz/export/sites/zcu/pracoviste/vyd/online/Geografie_Plzenskeho_kraje.pdf

Multimediální ročenka životního prostředí: *Urban sprawl* [online]. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.vitejtenazemi.cz/slovník/index.php?article=291>

Nové byty ve Vejprnicích u Plzně [online]. 2017 [cit. 2017-04-20]. Dostupné z:
<http://www.byty-nemovitosti.cz/byt--Nove-byty-ve-Vejprnicich-u-Plzne-645.htm>

Obec Zruč-Senec [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: <http://www.zruc-senec.cz/urad-obce/novinky-z-uradu/?more=21#news21>

Obytná zóna Zruč [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z:
<http://www.realityglobal.cz/vystavba/zruckestrilne/>

OUŘEDNÍČEK, M. *Suburbanizace: Co to je a jaké má podoby?* [online]. 2006 [cit. 2013-03-22] Dostupné z WWW: http://www.suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm

OUŘEDNÍČEK, M., ČEJKOVÁ, E. (2009): *Rezidenční suburbanizace v zázemí Českých Budějovic*. In: Kubeš, J. a kol.: *Urbánní geografie Českých Budějovic a Českobudějovické aglomerace II*. Ústav vědy a výskumu Univerzity Mateja Bela, Bánská Bystrica, s. 47-58.

OUŘEDNÍČEK, M., ed. *Suburbánní bydlení v Pražském městském regionu: etapy vývoje a prostorové rozmístění* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 2006 [cit. 2017-04-17]. ISBN 80-86561-94-1. Dostupné z: <https://web.natur.cuni.cz/~slamak/gacr/kniha/vstup.pdf>

POKLUDOVÁ, P. *Ekologické a krajinné dopady suburbanizace*. Fakulta ekonomicko-správní, Univerzita Pardubice [online]. 2006, , 360-363 [cit. 2017-04-18]. Dostupné z:
http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/35170/PokludovaP_Ekologicke%20a%20krajinne_VS_2006.pdf?sequence=1

Realitní kancelář pubec [online]. 2017 [cit. 2017-04-20]. Dostupné z:
<https://www.pubec.cz/nemovitost/pl-9125-stavebni-pozemek-pro-rodinne-bydleni-v-letkove>

- SERBUS, T. *Suburbánní zóny a jejich bezpečnostní rizika* [online]. Pardubice, 2013 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z:
http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/53887/SerbusT_SuburbanniZony_VS_2013.pdf?sequence=3. Diplomová práce. Univerzita Pardubice.
- SOBOTOVÁ, J. *Suburbanizační procesy ve vybraných aglomeracích České republiky* [online]. JČU, 2013 [cit. 2017-04-19]. Dostupné z:
http://theses.cz/id/msxxke/downloadPraceContent_adipIdno_9190
- SOBOTOVÁ, J.. *Suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci* [online]. Západočeská univerzita v Plzni, 2006 [cit. 2017-04-19]. Dostupné z:
<https://dspace5.zcu.cz/handle/11025/5922>
- Strategie udržitelného rozvoje obce Vejprnice* [online]. 2016 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z:
http://www.vejprnice.cz/e_download.php?file=data/editor/82cs_1.pdf&original=Vejprnice_2020_Analyticka_cast_SWOT_2.pdf
- Suburbanizace: *Co to je a jaké má podoby?* [online]. [citováno 16.3.2017]. 2011. Dostupné z: http://www.suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm
- Suburbanizace: *Suburbium* [online]. [citováno 16.3.2017]. 2011. Dostupné z: <http://suburbanizace.cz/slovnicek/suburbium.htm>
- Suburbanizace: *Rezidenční suburbanizace* [online]. [citováno 16.3.2017]. 2011. Dostupné z: http://suburbanizace.cz/slovnicek/reziden_sub.htm
- Suburbanizace: *Urban sprawl* . [online]. [citováno 16.3.2017]. 2011. Dostupné z: http://www.suburbanizace.cz/04_teorie_urban_sprawl.htm
- Suburbanizace: *Zelená vdova* . [online]. [citováno 16.3.2017]. 2011. Dostupné z: http://www.suburbanizace.cz/slovnicek/zelena_vdova.htm
- SÝKORA, L. 2002. Suburbanizace a její důsledky: výzva pro výzkum, usměrňování rozvoje území a společenskou angažovanost. In Sýkora L. (ed.). *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Ústav pro ekopolitiku, Praha: 9-19.

SÝKORA, L. a D. POSOVÁ. Formy urbanizace: kritické zhodnocení modelu stádií vývoje měst a návrh alternativní metody klasifikace forem urbanizace. *Geografie* [online]. 2011, **116**(1) [cit. 2017-04-22]. Dostupné z: http://geography.cz/sbornik/wp-content/uploads/2011/04/g11-1-1sykora_posova.pdf

SÝKORA, L., POSOVÁ, D. Specifika suburbanizace v postsocialistickém kontextu: Nová bytová výstavba v metropolitní oblasti Prahy 1997 - 2005. *Geografie - sborník české geografické společnosti* [online]. 2007, **112**(3), 334-356 [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: https://web.natur.cuni.cz/~posova/Sykora_Posova_2007.pdf

Územní plán obce Chotíkov [online]. 2015 [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.chotikov.eu/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah860_7.pdf&original=SEA+%C3%9AP+Chot%C3%ADkov3%28B3EUix%29.pdf

Interní zdroje:

Téma: *Zisk daní od rezidentů v obci Chotíkov*

Informace poskytl Ing. Mgr. Bc. Miroslav PECHÁT, starosta obce Chotíkov. Plzeň 13.4.2017.

Téma: *Výstavba komunikací v obcích ČR*

Informace poskytl Mgr. Bc. Václav ZEMAN, Ministerstvo vnitra. Plzeň 18.4.2017

Seznam tabulek a obrázků

Tab. č. 1 Kupní ceny a průměrná velikost pozemků dle okresů v Plzeňské aglomeraci v roce 2015	24
Tab. č. 2: Počet obyvatel, věkové složení a průměrný věk v obci Zruč-Senec	32
Tab. č. 3: Přírůstek v obci Zruč-Senec v letech 1991, 2001, 2011 a 2015	33
Tab. č. 4: Počet obyvatel a průměrný věk v obci Chotíkově dle SLDB 1991, 2001, 2011 a roku 2015	37
Tab. č. 5: Přírůstek v obci Chotíkov v letech 1991, 2001, 2011 a 2015	38
Tab. č. 6: Počet dokončených bytů od roku 2011 do 2015	39
Tab. č. 7: Počet obyvatel a průměrný věk v obci Vejprnice k 1991, 2001, 2011 a 2015	42
Tab. č. 8: Pohyb obyvatel v obci Vejprnice v letech 1991, 2001, 2011 a 2015	43
Tab. č. 9: Dokončené trvale obydlené byty v obci Vejprnice v letech 2011 – 2015	45
Obr. č. 1: Model stádií vývoje měst	14
Obr. č. 2: Území Plzeňské aglomerace v roce 2006	23
Obr. č. 3: Vývoj počtu obyvatel ve městě Plzni dle SLDB 1991, 2001 a 2011	26
Obr. č. 4: Vývoj počtu obyvatel v suburbanizačním území Plzeňské aglomerace	27
Obr. č. 5 Vývoj počtu trvale obydlených bytů v suburbanizačním území Plzeňské aglomerace dle SLDB 1991, 2001, 2011	28
Obr. č. 6: Suburbanizační území Plzeňské aglomerace	30
Obr. č. 7: Katastrální území obce Zruč-Senec	31
Obr. č. 8: Vývoj počtu obyvatel v obci Zruč-Senec v letech 1991, 2001, 2011 a 2015.	33
Obr. č. 9: Vývoj počtu trvale obydlených bytů v obci Zruč-Senec dle SLDB 1991, 2001 a 2011	34
Obr. č. 10: Ortofotomapy z roku 1998 a 2015 v obci Zruč-Senec	35
Obr. č. 11: Katastrální území obce Chotíkov	36
Obr. č. 12: Vývoj počtu obyvatel v obci Chotíkov v letech 1991, 2001, 2011 a 2015.	37
Obr. č. 13: Vývoj počtu trvale obydlených bytů na území obce Chotíkov dle SLDB 1991, 2001 a 2011	39
Obr. č. 14: Ortofotomapy z roku 1998 a 2015 v obci Chotíkov	40
Obr. č. 15 Katastrální mapa obce Vejprnice	41
Obr. č. 16: Vývoj počtu obyvatel v obci Vejprnice v letech 1991, 2001, 2011 a 2015	43

Obr. č. 17: Ortofotomapy z roku 1998 a 2015 v obci Vejprnice	44
Obr. č. 18: Vývoj počtu trvale obydlených bytů v obci Vejprnice v letech SLDB 1991, 2001 a 2011.....	45
Obr. č. 19: Suburbanizační území v Plzeňské aglomeraci v roce 2005 a 2015	47

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Seznam obcí spadající do území Plzeňské aglomerace	
Příloha č. 2 - Počet obyvatel v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991, 2001, 2011 a 2015	
Příloha č. 3 - Vývoj počtu trvale obydlených bytů v obcích Plzeňské aglomerace v letech SLDB 1991, 2001, 2011	
Příloha č. 4 - Výběr obcí spadající do suburbanizačního území Plzeňské aglomerace	
Příloha č. 5 - Vývoj počtu obyvatel v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991 a 2015	
Příloha č. 6 - Vývoj počtu domů v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991 a 2011	
Příloha č. 7 - Index změny počtu obyvatel 2016/1991 v Plzeňské aglomeraci	
Příloha č. 8 - Index změny počtu domů 2011/1991 v Plzeňské aglomeraci	
Příloha č. 9 - Rezidenční suburbanizace v obci Letkov	
Příloha č. 10 - Výstavba rodinných domů a dvojdomů v oblasti “Ke Střílně” v obci Zruč-Senec	
Příloha č. 11 - Rezidenční suburbanizace v obci Chotíkov	
Příloha č. 12 - Volné pozemky k prodeji v obci Chotíkov v severní části	
Příloha č. 13 - Rezidenční suburbanizace v obci Vejprnice (Plzeň-sever)	
Příloha č. 14 - Rezidenční suburbanizace – developerem vystavěné řadové domy v obci Vejprnice (Plzeň-sever)	
Příloha č. 15 - Bytové domy v oblasti „Jižní Svahy“ vzniklé roku v obci Vejprnice	
Příloha č. 16 - Nově vznikající místa pro stavbu v obci Vejprnice	

Příloha č. 1 : Seznam obcí spadající do území Plzeňské aglomerace

(stav ke dni 31.12.2015)	počet obyvatel	rozloha km ²
Bdeněves	662	4,763
Blatnice	830	4,133
Bučí	177	2,393
Bušovice	592	10,33
Čeminy	251	10,438
Česká Bříza	569	4,527
Čížice	517	2,646
Dobřany	6199	35,316
Dobřív	1279	27,114
Dolany	290	8,138
Dolní Bělá	420	2,147
Dolní Lukavice	917	18,728
Druztová	746	5,016
Dýšina	1825	10,388
Ejpovice	665	7,725
Holoubkov	1439	4,213
Horní Bříza	4262	14,545
Horní Lukavice	416	7,307
Hrádek	2839	6,053
Hromnice	1198	36,23
Chlumčany	2363	9,038
Chotěšov	2784	26,81
Chotíkov	1138	11,263
Chrást	1869	9,841
Chválenice	695	99,16
Kamenný Újezd	751	7,714
Kaznějov	3090	13,301
Kbelany	96	6,877
Klabava	469	1,501
Kozolupy	1021	5,514
Krašovice	372	7,532
Kyšice	948	7,073
Ledce	798	9,36
Letkov	657	4,707
Líně	2587	10,232
Líšňany	730	36,751
Losiná	1288	67,89
Lužany	652	9,441
Město Touškov	2114	9,632
Mokrouše	237	2,743
Mýto	1518	17,805
Nadryby	124	4,488
Nebílovy	334	5,257

Příloha č. 1 : Seznam obcí spadající do území Plzeňské aglomerace (pokračování)

Netunice	203	5,045
Nevřeň	284	6,332
Nezvěstice	1451	64,38
Nezbavětice	209	4,75
Nová Ves	295	3,998
Nýřany	7080	22,784
Obora	528	12,696
Osek	1326	18,066
Plasy	2628	57,141
Plešnice	288	6,87
Plzeň	169 858	137,6
Pňovany	423	18,421
Předenice	225	4,383
Přehýšov	461	17,275
Přeštice	7099	25,403
Příšov	293	2,933
Rochlov	268	4,613
Rokycany	13969	30,673
Rybnice	528	6,252
Seč	303	3,341
Smědčice	268	3,777
Spálené Poříčí	2710	57,82
Starý Plzenec	4955	18,373
Stod	3597	20,037
Střížovice	390	6,891
Svojkovice	408	5,789
Štáhlavy	2523	23,974
Štěnovice	1986	7,671
Štěnovický Borek	550	62,32
Tatiná	250	4,39
Tlučná	3233	7,169
Trnová	878	6,503
Třemošná	4956	18,117
Tymákov	953	9,112
Úherce	354	7,986
Újezd nade Mží	98	8,457
Úlice	489	13,236
Útušice	653	15,659
Vejprnice	4133	10,28
Vochoz	812	5,428
Volduchy	1155	12,586
Všeruby	1364	23,574
Zbůch	2247	8,567

Zdemyslice	590	4,76
Zruč-Senec	3176	8,869
Žilov	419	6,334

zdroj: Kovanda, 2006

Příloha č.2 : Počet obyvatel v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

	1991	2001	2011	2015
Bdeněves	410	388	633	662
Blatnice	668	666	762	830
Bučí	139	144	151	177
Bušovice	516	522	547	592
Čeminy	247	221	245	251
Česká Bříza	456	443	550	569
Čížice	402	416	506	517
Dobřany	5 611	5 652	6 107	6 199
Dobřív	1 036	1 073	1 255	1 279
Dolany	239	231	278	290
Dolní Bělá	433	457	420	420
Dolní Lukavice	771	776	870	917
Druztová	593	628	691	746
Dýšina	1 350	1 364	1 790	1 825
Ejovice	528	524	645	665
Holoubkov	1 473	1 453	1 465	1 439
Horní Bříza	4 225	4 516	4 340	4 262
Horní Lukavice	380	353	390	416
Hrádek	3 020	2 905	2 889	2 839
Hromnice	1 008	1 011	1 139	1 198
Chlumčany	2 297	2 368	2 462	2 363
Chotěšov	2 580	2 612	2 791	2 784
Chotíkov	698	749	1 089	1 138
Chrást	1 684	1 683	1 815	1 869
Chválenice	508	522	660	695
Kamenný Újezd	596	626	683	751
Kaznějov	3 138	2 994	3 151	3 090
Kbelany	55	69	94	96
Klabava	396	383	443	469
Kozolupy	918	927	987	1 021
Krašovice	368	342	378	372
Kyšice	626	717	887	948
Ledce	668	684	764	798
Letkov	298	336	608	657
Líně	2 223	2 273	2 459	2 587
Líšňany	566	563	724	730
Losiná	850	872	1 182	1 288
Lužany	657	675	639	652
Město Touškov	1 637	1 751	2 069	2 114
Mokrouše	107	147	207	237

Mýto	1 398	1 397	1 523	1 518
Nadryby	117	95	109	124
Nebílovy	312	326	341	334
Netunice	160	156	189	203
Nevřeň	183	208	264	284
Nezbavětice	X	171	199	209
Nezvěstice	1 984	1 336	1 454	1 451
Nová Ves	98	172	268	295
Nýřany	7 188	6 793	7 121	7 080
Obora	462	449	502	528
Osek	1 105	1 098	1 302	1 326
Plasy	2 944	2 590	2 637	2 628
Plzeň	172 446	164 336	167 302	169 858
Plešnice	234	232	258	288
Pňovany	406	352	418	423
Předenice	165	164	206	225
Přehýšov	406	566	421	461
Přeštice	6 361	6 418	7 212	7 099
Příšov	218	229	288	293
Rochlov	221	253	249	268
Rokycany	15 126	14 303	14 001	13 969
Rybnice	407	417	497	528
Seč	262	278	292	303
Smědčice	134	135	247	268
Spálené Poříčí	2 570	2 518	2 675	2 710
Starý Plzenec	4 084	4 294	4 847	4 955
Stod	3 662	3 512	3 719	3 597
Střížovice	322	333	365	390
Svojkovice	341	361	403	408
Šťáhlavy	2 376	2 167	2 395	2 523
Štěnovice	1 184	1 338	1 773	1 986
Štěnovický Borek	310	307	500	550
Tatiná	212	225	239	250
Tlučná	2 224	2 346	3 014	3 233
Trnová	782	792	842	878
Třemošná	4 595	4 618	4 902	4 956
Tymákov	804	665	857	953
Úherce	247	237	309	354
Újezd nade Mží	52	60	91	98
Úlice	415	410	461	489

Příloha č.2 : Počet obyvatel v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991, 2001, 2011 a 2015

(pokračování)

Útušice	503	523	657	653
Vejprnice	2 407	2 550	3 757	4 133
Vochoz	566	568	693	812
Volduchy	1 022	1 001	1 057	1 155
Všeruby	1 087	987	1 240	1 364
Zbůch	1 852	1 841	2 183	2 247
Zdemyslice	453	490	540	590
Zruč-Senec	2 109	2 397	2 991	3 176
Žilov	589	388	431	419

zdroj: ČSU veřejná databáze, 2015

Příloha č. 3: Vývoj počtu trvale obydlených bytů v obcích Plzeňské aglomerace v letech SLDB 1991, 2001, 2011

	1991	2001	2011
Bdeněves	129	141	224
Blatnice	227	233	262
Bučí	50	52	54
Bušovice	204	211	230
Čeminy	96	97	101
Česká Bříza	136	179	184
Čížice	149	162	202
Dobřany	895	925	1 073
Dobřív	390	434	483
Dolany	111	108	95
Dolní Bělá	164	175	176
Dolní Lukavice	320	333	364
Druztová	196	243	231
Dýšina	350	374	466
Ejpovice	185	200	224
Holoubkov	252	283	304
Horní Bříza	567	592	630
Horní Lukavice	146	155	174
Hrádek	412	437	486
Hromnice	389	416	382
Chlumčany	439	468	508
Chotěšov	785	823	845
Chotíkov	267	282	376
Chrást	538	581	623
Chválenice	161	179	222
Kamenný Újezd	239	247	267
Kaznějov	470	489	524
Kbelany	24	33	39
Klabava	158	168	190
Kozolupy	247	249	263
Krašovice	109	117	126
Kyšice	242	267	307
Ledce	233	245	249
Letkov	108	123	204
Líně	480	514	585
Líšťany	205	233	273
Losiná	256	284	367
Lužany	226	231	239
Město Touškov	376	422	497
Mokrouše	53	59	73
Mýto	503	525	579
Nadryby	58	59	41

Příloha č. 3: Vývoj počtu domů v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991, 2001, 2011 (pokračování)

Nebílovy	97	107	118
Netunice	66	67	73
Nevřeň	75	85	89
Nezbavětice	66	68	79
Nezvěstice	365	364	405
Nová Ves	85	111	118
Nýřany	1 134	1 160	1 266
Obora	173	184	198
Osek	364	382	451
Plasy	792	827	870
Plešnice	70	77	91
Pňovany	157	164	176
Předenice	67	71	82
Přehýšov	177	183	189
Přeštice	1 223	1 260	1 407
Příšov	75	79	89
Rochlov	85	92	98
Rokycany	1 996	2 096	2 259
Rybnice	138	148	170
Seč	80	87	98
Smědčice	57	60	98
Spálené Poříčí	757	931	1 009
Starý Plzenec	1 151	1 254	1 455
Stod	688	688	743
Střížovice	124	131	144
Svojkovice	137	148	167
Šťáhlavy	658	703	778
Štěnovice	345	406	527
Štěnovický Borek	122	122	160
Tatiná	68	73	77
Tlučná	592	634	768
Trnová	249	274	303
Třemošná	1 033	1 082	1 181
Tymákov	258	272	312
Úherce	86	95	113
Újezd nade Mží	23	37	41
Úlice	125	134	160
Útušice	189	195	255

Vejprnice	561	660	915
Vochov	159	173	202
Volduchy	337	365	401
Všeruby	284	314	346
Zbůch	415	437	479
Zdemyslice	163	172	187
Zruč-Senec	661	780	922
Žilov	107	113	117

zdroj: ČSU veřejná databáze, 2011

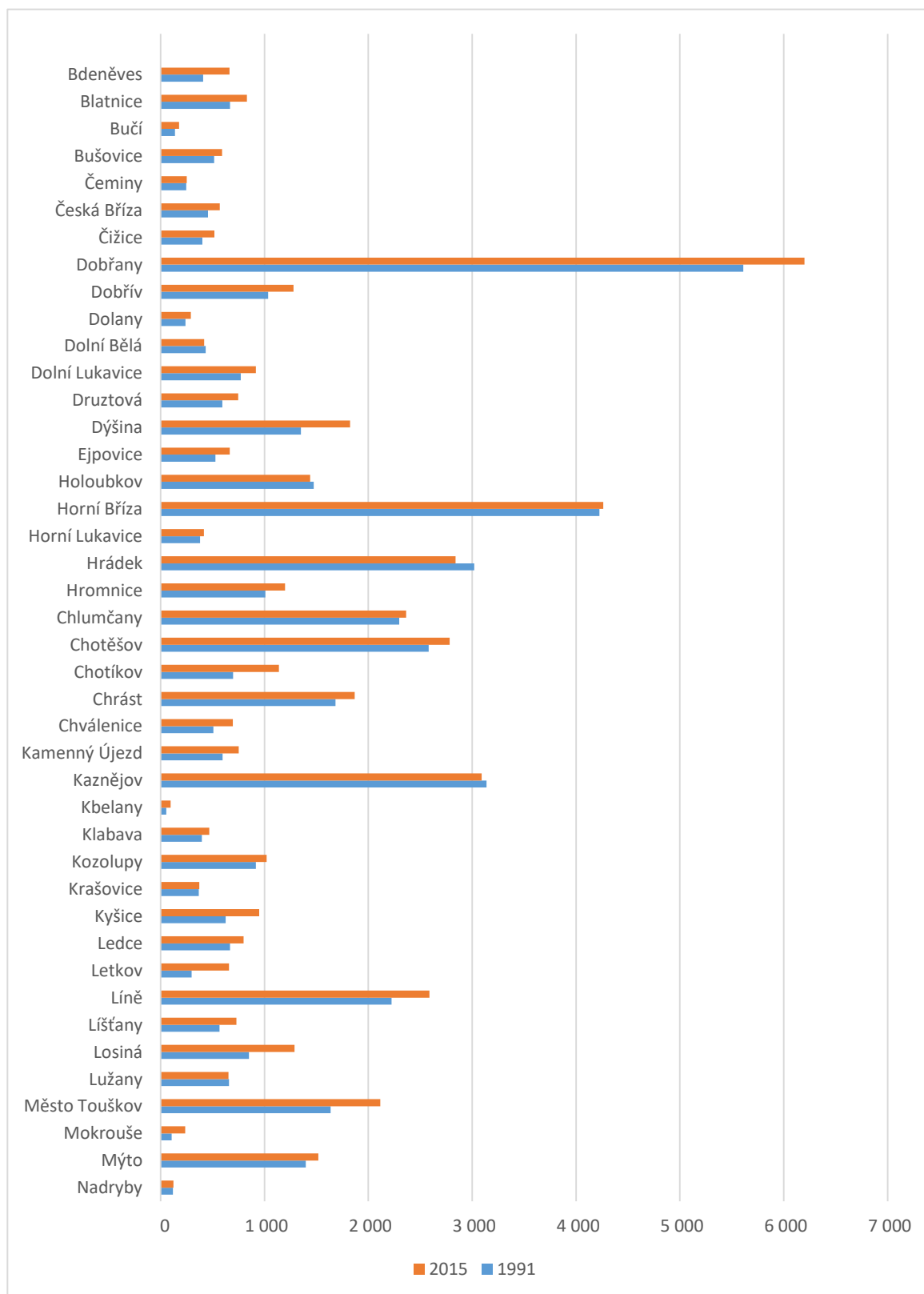
Příloha č. 4: Výběr obcí spadající do suburbanizačního území Plzeňské aglomerace

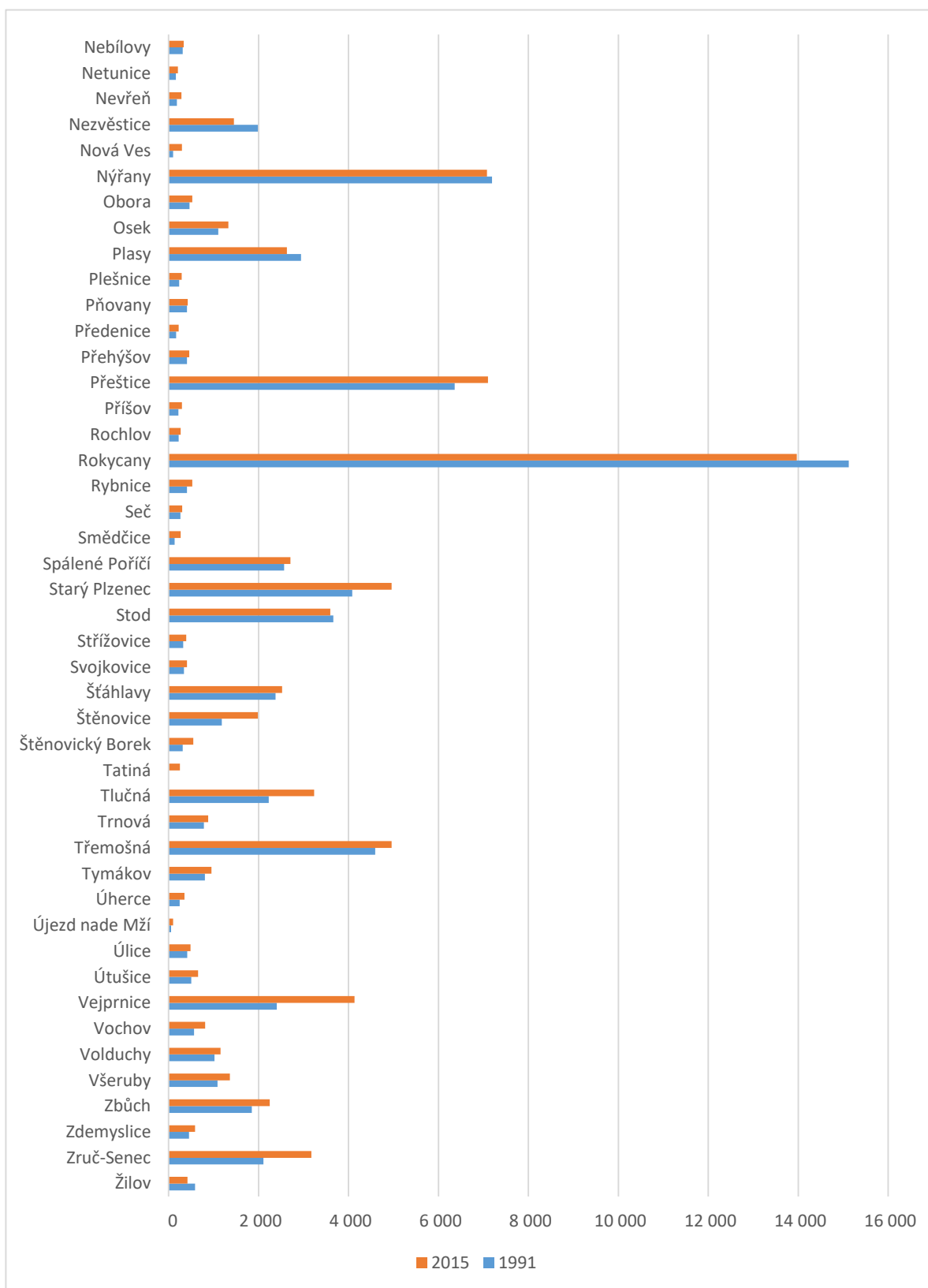
obce	index změny počtu obyvatel 2015/1991	body	index změny počtu bytů 2011/1991	body	celkem bodů
Bdeněves	161,5	1	174	1	2
Blatnice	124,3	1	115	1	2
Bučí	127,3	1	108	1	2
Bušovice	114,7	1	112,7	1	2
Čeminy	101,6	1	105	1	2
Česká Bříza	124,8	1	135	1	2
Čížice	128,6	1	136	1	2
Dobřany	110,5	1	120	1	2
Dobřív	124	1	124	1	2
Dolany	121,3	1	86	0	1
Dolní Bělá	97	0	107	1	1
Dolní Lukavice	118,9	1	114	1	2
Druztová	125,8	1	118	1	2
Dýšina	135,2	1	133	1	2
Ejpovice	125,9	1	121	1	2
Holoubkov	97,7	0	121	1	1
Horní Bříza	100,9	1	111	1	2
Horní Lukavice	109,5	1	119	1	2
Hrádek	94	0	118	1	1
Hromnice	118,8	1	98	0	1
Chlumčany	102,9	1	116	1	2
Chotěšov	107,9	1	108	1	2
Chotíkov	163	1	141	1	2
Chrást	111	1	116	1	2
Chválenice	136,8	1	138	1	2
Kamenný Újezd	126	1	112	1	2
Kaznějov	98,5	0	111	1	1
Kbelany	174,5	1	163	1	2
Klabava	118,4	1	120	1	2
Kozolupy	111,2	1	106	1	2
Krašovice	101,1	1	116	1	2
Kyšice	151,4	1	127	1	2
Ledce	119,5	1	107	1	2
Letkov	220,5	1	189	1	2
Líně	116,4	1	122	1	2
Líšťany	129	1	133	1	2
Losiná	151,5	1	143	1	2
Lužany	99,2	0	106	1	1
Město Touškov	129,1	1	132	1	2
Mokrouše	221,5	1	138	1	2
Mýto	108,6	1	115	1	2
Nadryby	106	0	71	0	0
Nebílovy	107,1	1	122	1	2
Netunice	126,9	1	111	1	2
Nevřeň	155,2	1	119	1	2
Nezvěstice	73,1	0	111	1	1
Nezbavětice	125,1	1	119,7	1	2
Nová Ves	301	1	139	1	2
Nýřany	98,5	0	112	1	1
Obora	114,3	1	114	1	2

Osek	120	1	124	1	2
Plasy	89,3	0	110	1	1
Plešnice	123,1	1	130	1	2
Přovany	104,2	1	112	1	2
Předenice	136,4	1	122	1	2
Přehýšov	113,5	1	107	1	2
Přeštice	111,6	1	115	1	2
Příšov	134,4	1	119	1	2
Rochlov	121	1	115	1	2
Rokycany	92,4	0	113	1	1
Rybnice	129,7	1	123	1	2
Seč	116	1	123	1	2
Smědčice	200	1	172	1	2
Spálené Poříčí	105,4	1	133	1	2
Starý Plzenec	121,3	1	126	1	2
Stod	98	0	108	1	1
Střížovice	121	1	116	1	2
Svojkovice	119,6	1	122	1	2
Šťáhlavy	106,2	1	118	1	2
Štěnovice	167,7	1	153	1	2
Štěnovický Borek	177,4	1	131	1	2
Tatiná	111,3	1	113	1	2
Tlučná	145,4	1	130	1	2
Trnová	112,3	1	122	1	2
Třemošná	107,9	1	114	1	2
Tymákov	118,5	1	121	1	2
Úherce	143	1	131	1	2
Újezd nade Mží	188,5	1	178	1	2
Úlice	117,8	1	128	1	2
Útušice	129,8	1	135	1	2
Vejprnice	171,7	1	163	1	2
Vochov	143,5	1	127	1	2
Volduchy	113	1	119	1	2
Všeruby	125,5	1	122	1	2
Zbůch	121,3	1	115	1	2
Zdemyslice	130,2	1	115	1	2
Zruč-Senec	150,6	1	139	1	2
Žilov	71,1	0	109	1	1

zdroj: ČSÚ Veřejná databáze, 2015

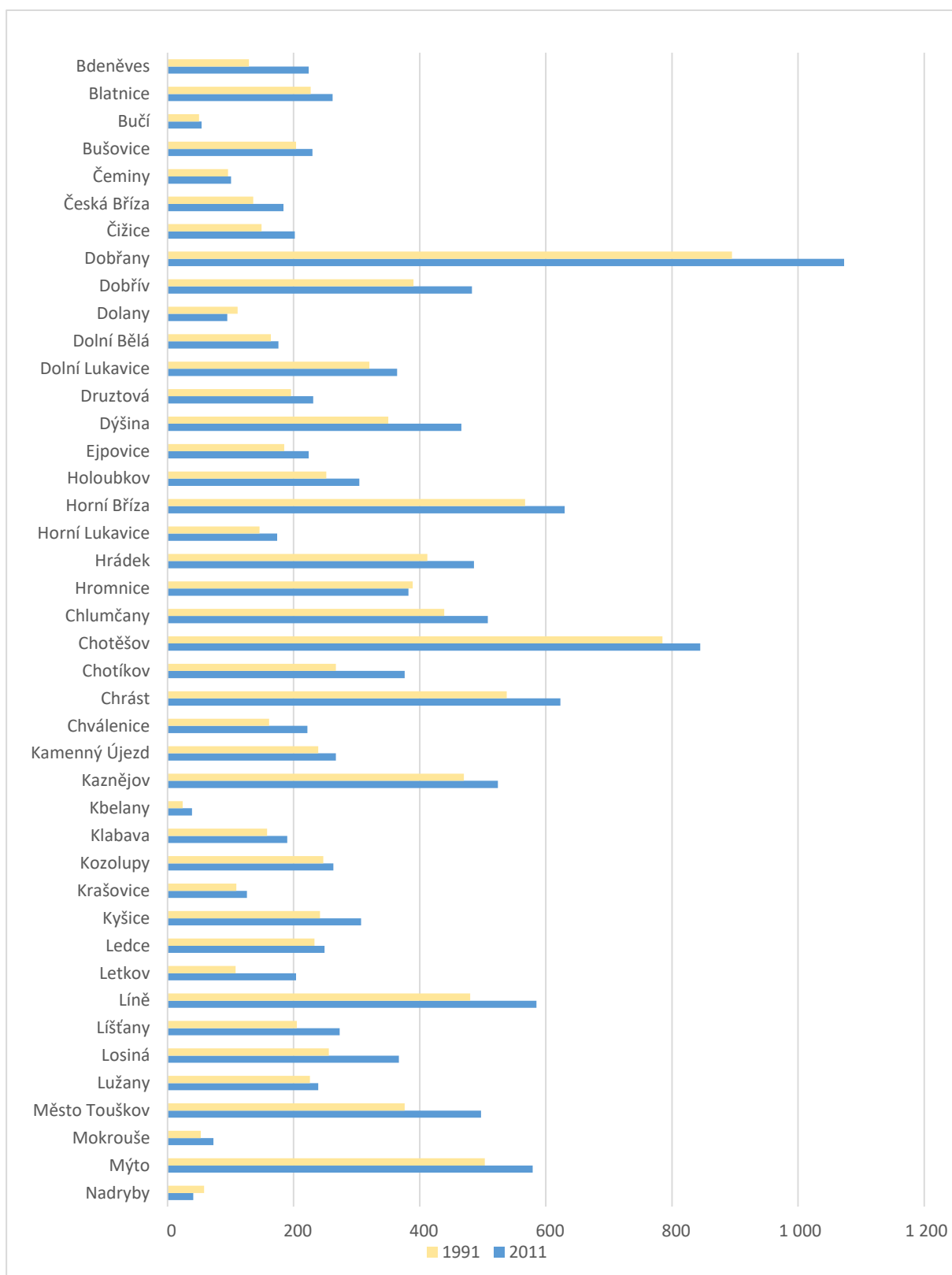
Příloha č. 5: Vývoj počtu obyvatel v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991 a 2015

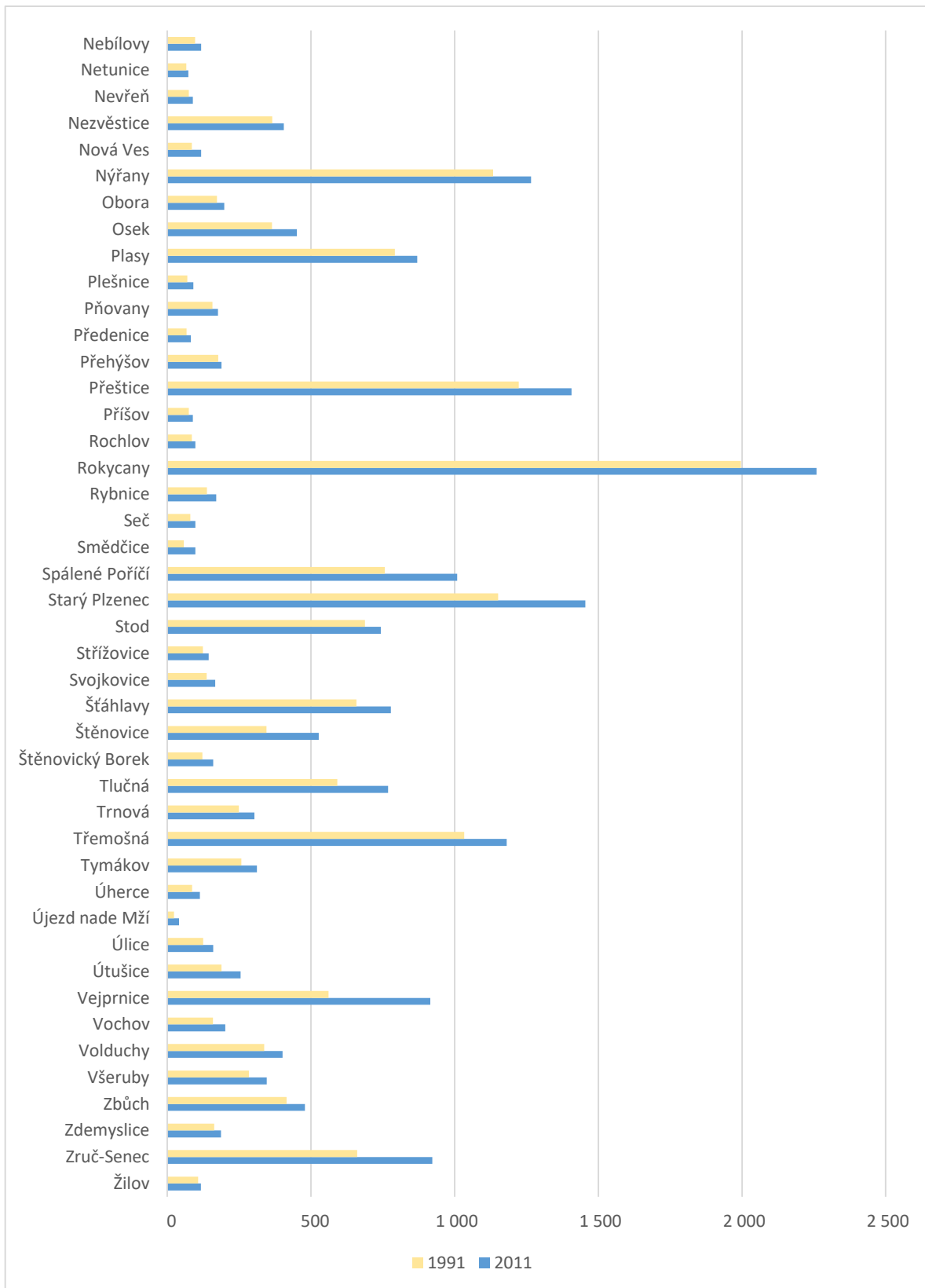

zdroj: ČSÚ Veřejná databáze, 2015

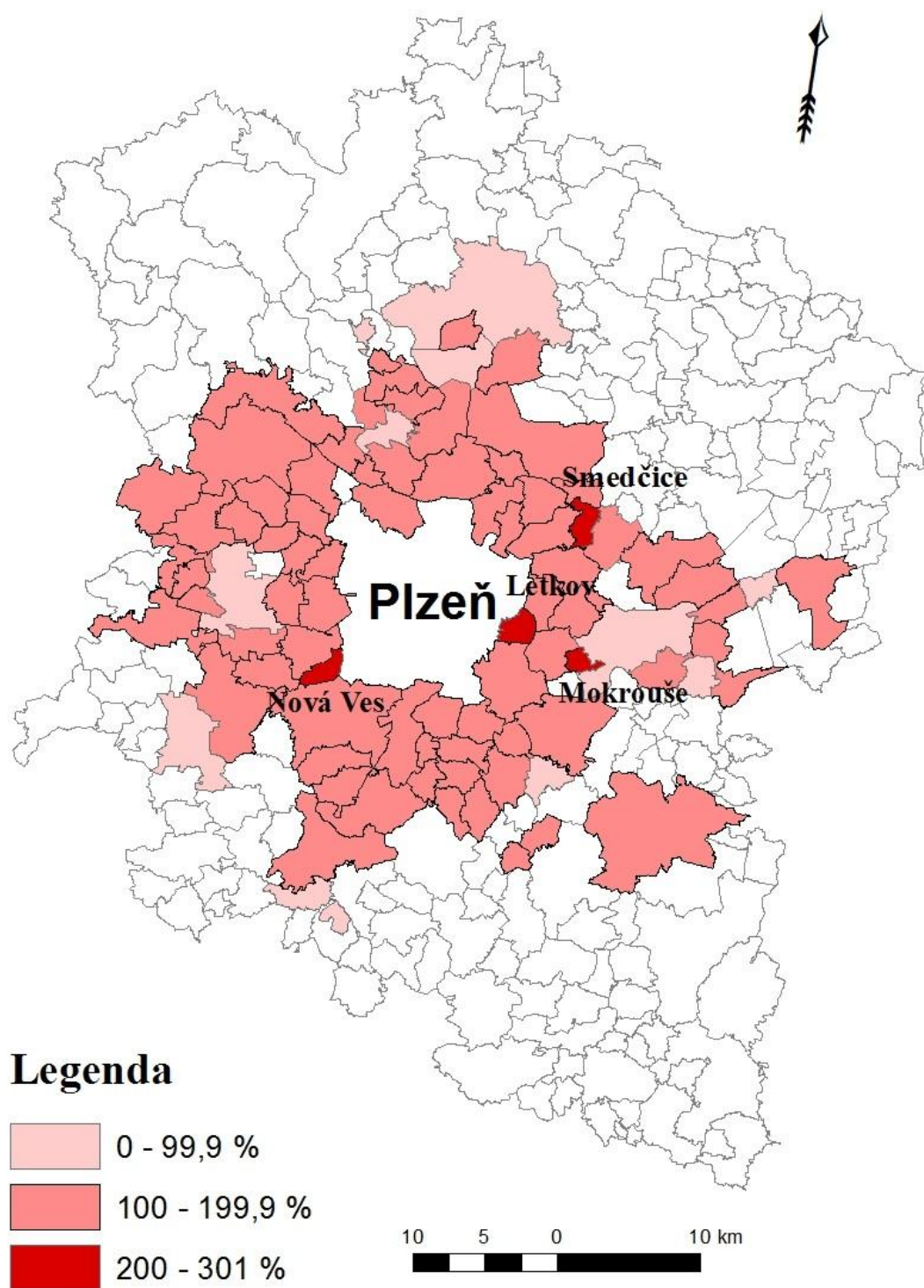
Příloha č. 6 : Vývoj počtu domů v obcích Plzeňské aglomerace v letech 1991 a 2011

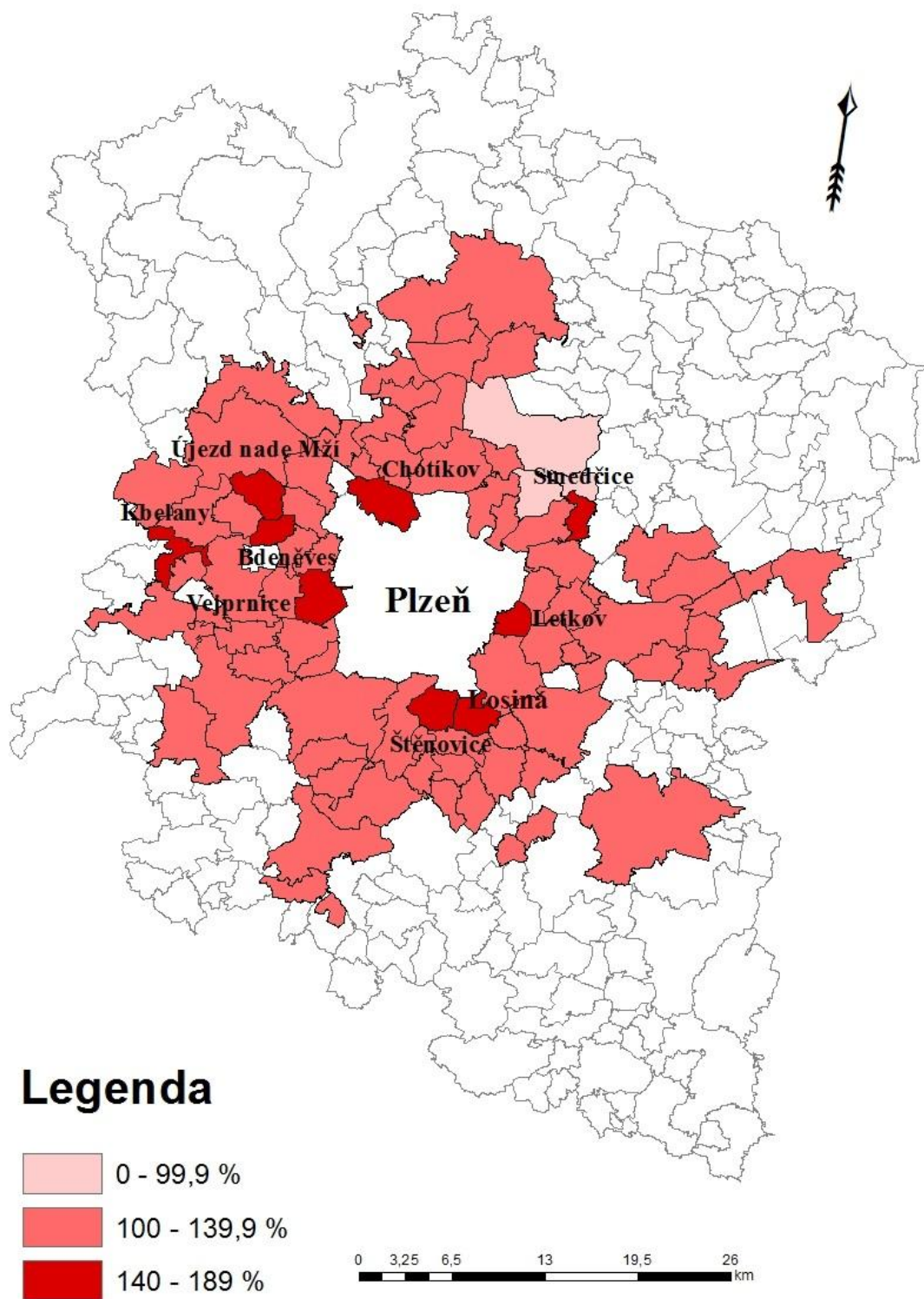
zdroj: ČSÚ Veřejná databáze, 2015

Příloha č. 7: Index změny počtu obyvatel 2015/1991 v Plzeňské aglomeraci

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2015 a ArcČR 500

Příloha č. 8: Index změny počtu bytů 2011/1991 v Plzeňské aglomeraci

zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2011 a ArcČR 500

Příloha č. 9: Rezidenční suburbanizace v obci Letkov

zdroj: pubec.cz, 2017

Příloha č. 10: Výstavba rodinných domů a dvojdomů v oblasti “Ke Střilně” v obci Zruč-Senec

zdroj: vlastní foto

Příloha č. 11: Rezidenční suburbanizace v obci Chotíkov

zdroj: vlastní foto

Příloha č. 12: Volné pozemky k prodeji v obci Chotíkov v severní části

zdroj: vlastní foto

Příloha č. 13: Rezidenční suburbanizace v obci Vejprnice (Plzeň-sever)

zdroj: vlastní foto

Příloha č. 14: Rezidenční suburbanizace – developerem vystavěné řadové domy v obci Vejprnice

zdroj: vlastní foto

Příloha č. 15: Bytové domy v oblasti „Jižní Svahy“ vzniklé roku v obci Vejprnice

zdroj: byty-nemovitosti.cz, 2017

Příloha č. 16: Nově vznikající místa pro stavbu v obci Vejprnice

zdroj: vlastní foto

Abstrakt

VOJÁČKOVÁ, Tereza. *Suburbanizační procesy v Plzeňské aglomeraci od roku 1990 do současnosti*. Plzeň, 2017. 57 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: Plzeňská aglomerace, suburbanizace, rezidenční suburbanizace, index změny

Tato bakalářská práce hodnotí hlavní projevy rezidenční suburbanizace v Plzeňské aglomeraci od roku 1990 do současnosti. Dále vymezuje suburbanizační území v Plzeňské aglomeraci v roce 2015 a z tohoto suburbanizačního území jsou dále vybrány tři případové studie. Pro hodnocení suburbanizačních procesů je vycházeno z vývoje počtu obyvatel a z vývoje počtu trvale obydlených bytů v obcích Plzeňské aglomerace. Tyto výsledky jsou graficky znázorněny pomocí softwaru ArcGIS.

Abstract

VOJÁČKOVÁ, Tereza. *Suburbanisational processes in the agglomeration of Pilsen since 1990 to present*. Pilsen, 2017. 57 s. Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words: Pilsen agglomeration, suburbanisation, residential suburbanization, index change

This bachelor thesis evaluates the main manifestations of residential suburbanization in the Pilsen agglomeration from 1990 to the present. It further defines the territory of suburbanization in the Pilsen agglomeration in 2015 and three case studies are selected from this territory. For the evaluation of the processes of suburbanization it is worked on the evaluation of the number of inhabitants of the temporary inhabited flats in the Pilsen agglomeration. These results are graphically displayed using ArcGIS software.